

MANUALE
SACRAMENTORUM

GEXOEN ELEYAKORK

M. - 18102
R 9594

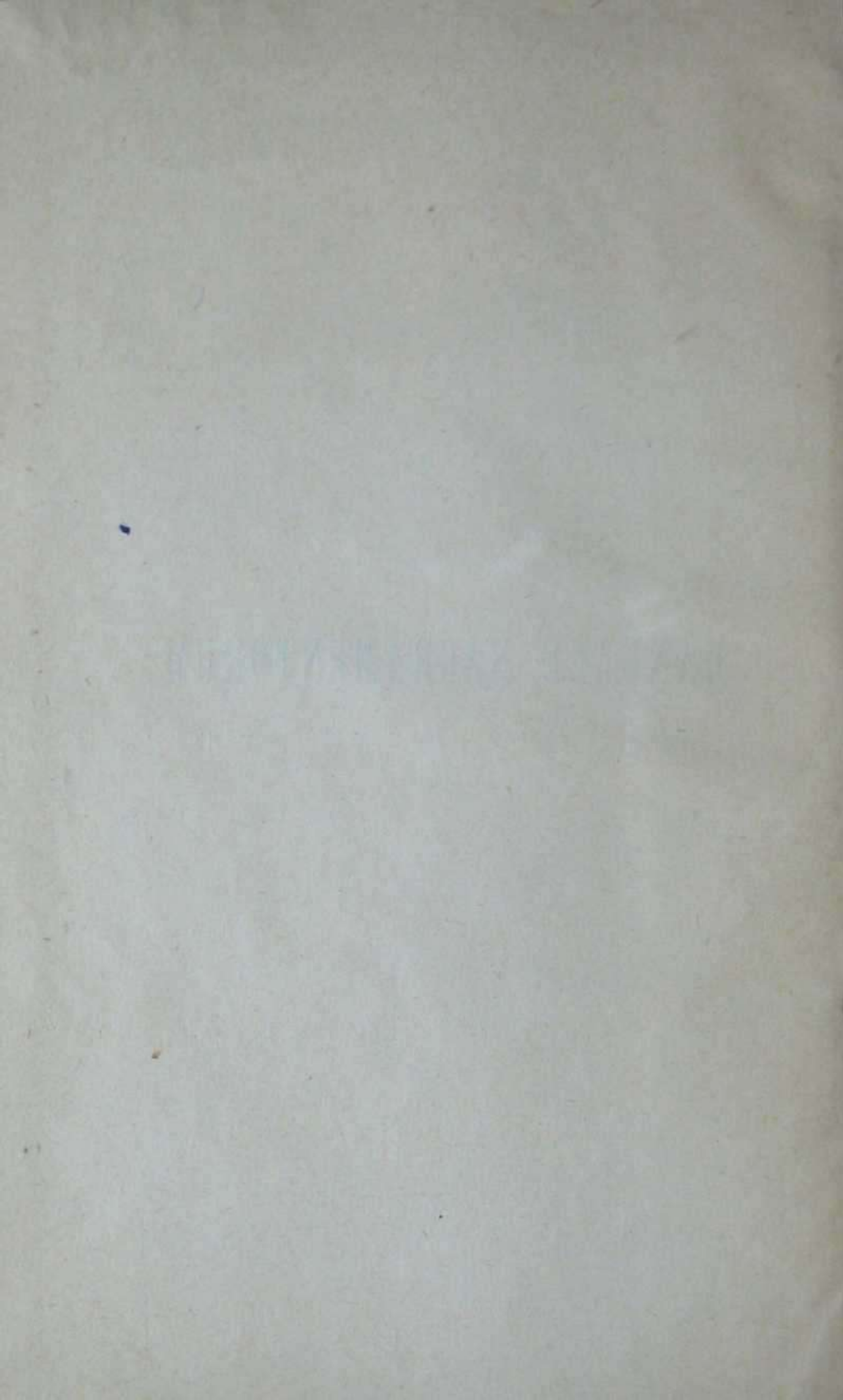
A.T.V. 6612

Don. Bonifacio Hilanori
29/VI/73

MANUALE SACRAMENTORUM

MANUALE SACRAMENTORUM

EUSKERAZ

LEKUONA'TAR IMANOL
eta
OAR-ARTETA'R JOSEBA ANDONI
JAUPARIAK

(Lenengo atala)

GEXOEN ELEXAKOAK

ZORNOTZA
Jaungoiko-Zale'ren irarkolea
1934

IMPRIMATUR

✠ *Matthæus Episcopus*

Vitoriensis

CONCORDAT CUM

Novissimis Rituale et Missale
Romano

✠ *Matthæus Episcopus*

Vitoriensis

(GOTERKIKO IKUR NAGOSIAZ IKURAZTUTA DAGO)

DE COMMUNIONE INFIRMORUM

Ex more antiquo Hispaniæ cum accedit Sacerdos ad altare ut accipiat Sacramentum ut ferat infirmo, ante altare dicit: *In nomine Patris, et Filii et Spiritus Sancti. Introibo Adjutorium, Confiteor Deo, ut in Confessione in Missa pro defunctis.*

Ingrediens vero locum, ubi jacet infirmus, dicit:

Ÿ. Pax huic dómui.

R). Et ómnibus habitántibus in ea.

Tum depositum Sacramentum super mensa, supposito corporali, genuflexus adorat, omnibus in genua procumbentibus, et velum humerale dimittit: mox accepta aqua benedicta, aspergit infirmum, et cubiculum, dicens Antiphonam:

Aspérges me, Dómine, hyssópo et mundábor: lavábis me, et super nivem dealbábor; *et primum versum Psalmi Miserére, cum Glória Patri, etc., Sicut erat, etc.*

Deinde repetitur Antiphona: Aspérges me, etc. Postea dicit:

Ÿ. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

R). Qui fecit cælum et terram.

Ÿ. Dómine, exáudi oratiónem meam.

R). Et clamor meus ad te véniat.

Ÿ. Dóminus vobíscum.

R). Et cum spíritu tuo.

ORÉMUS.

ORATIO.

Exáudi nos, Dómine sancte, Pater omnípotens, ætérne Deus: et mittere dignéris sanctum Angelum tuum de cælis, qui custódiat, fóveat, prótegat, visitet, atque deféndat omnes habitántes in hoc habitáculo. Per Christum Dóminum nostrum. R). Amen.

His dictis, accedit ad infirmum, ut cognoscat, num sit bene dispositus ad suscipiendum sacrum Viaticum, et utrum velit aliqua peccata confiteri; et illum audiat, atque absolvat: quamvis prius deberet esse rite confessus, nisi necessitas aliter urgeat.

Ad professionem fidei sacerdos, quærit vulgare sermone

Jesukristo'ren gorputza emongo yatzu orain janaritzat; baña au artu baño lenago, Kristiñau siñesteduna zareala erakusteko, neuk, ointxe, egingo deutzudazan itaun onixeri erantzun bear deutsezu:

SAC. ¿Siñesten dozu Jaungoiko Alguztiduna, zeru ta luén, eta ikusten diran eta ikusten ez diranen Egilea?

R. Bai Jauna, siñesten dot.

SAC. ¿Siñesten dozu Jesukristo bere Seme bakaña?

R. Bai Jauna, siñesten dot.

SAC. Siñesten dozu Espiritu Santua?

R. Bai Jauna, siñesten dot.

SAC. ¿Siñesten dozu Aita, Semea ta Espiritu

Santua, iru notin (persona) ta Jaungoiko egiazko bakar bat dirana?

R. Bai Jauna, siñesten dot.

SAC. ¿Siñesten dozu Kristo gure Jauna, gizon danez, Espiritu Santuaren egitez sortu ta Andra Maria Birgiñagandik jaio zana, ta bere Ama, Birjiña izan zana beti, semea sortu baño len, sortzean, eta sortuta gero?

R. Bai Jauna, siñesten dot.

SAC. ¿Siñesten dozu Jesus nekaldua ta kurtzean ila izan zana, gu guztioen betiko osasuna lortzearen?

R. Bai jauna, siñesten dot.

SAC. ¿Siñesten dozu obiratua izan ta inpernuetara jatsi zana, eta bere etoferearen zain egozan guraso deunen arimak inpernuetatik atara ebazana?

R. Bai jauna, siñesten dot.

SAC. ¿Siñesten dozu irugañen egunean ilenartetik berbiztu ta zeruetara igon zana, eta Aita Jaungoikoaren eskumaldean jezarita dagoana, eta munduaren azken-aldian andik biziak eta ilak epaitzera etoriko dana?

R. Bai jauna, siñesten dot.

SAC. ¿Siñesten dozu danok, bakotxa bere gorputzagaz, berbiztuko gareana, sari ala zigor, bakotxak irabazi doguna artu dagigun?

R. Bai jauna, siñesten dot.

Postea offerat infirmo crucem, ut osculetur eam, dicens:

Ba gurtu egizu siñesmen bizi oregaz Kuru-
tze Santu au, esanaz:

«Gurtu ta onetsia izan zaite Kristo gu-
re Jaun ori, gizadia zeure gurutzearen
bitartez erosi zendualako».

Postea Sacerdos accedit ad mensam, genuflectit, ac-
cipit Corpus Christi, et ostendit illud iis qui adsunt,
proferens verba:

Orain, geure osasungari diran Eleiza Santu
Katolikuaren Sakramentuak (Ikurtonak) autortu
bear dozuz:

SAC. ¿Siñesten dozu Kristiñau siñestedunen
bazkun edo elkarteak dan Eleiza Katolikuaren
Bateo ta beste Sakramentuen bidez gure Jaunak
pekatuak parkatu ta zeruko jaubegei egiten
gaituana?

R. Bai jauna, siñesten dot.

SAC. ¿Siñesten dozu Kristo'k azken-aparian
esan ebazan itzen indarez, edozein yauparik,
nai ta pekataririk andiena izan, itz oreik esaten
dabezanean ogia Kristo'ren gorputz, eta ardaia
Kristo'ren odol biurtzen dirana?

R. Bai jauna, siñesten dot.

SAC. Eta orain eskuetan daukodan au, Kris-
to'ren egizko gorputza dana be siñesten dozu?

R. Bai jauna, siñesten dot.

SAC. Onez ganera biotzez parkatzen deutse-
zu zeu iraindu zaituen ta zeuri txarto egin deu-
tzuen guztiai?

R. Bai jauna, parkatzen deutset.

SAC. Bardin parkeskatuten deutsezu, itzez edo egitez, noizbaitean zeuk iraindu izan dozu-zanai?

R. Bai jauna, eskatzen deutset.

Postea facta de more confessione generali, sive ab infirmo, sive ejus nomine ab alio, Sacerdos dicit in singulari:

Misereátur tui... Indulgéntiam... tuórum tribuat tibi...

Si pluribus simul infirmis in eodem cubiculo vel loco Sacramentum administretur, Sacerdos dicat in plurali:

Misereátur vestri, etc., Indulgéntiam... vestrórum tribuat vobis, etc.

Deinde, facta genuflexione, accipit Sacramentum de vasculo, atque illud elevans ostendit infirmo, dicens:

Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccáta mundi, *et more solito ter dicit: Dómine, non sum dignus, ut intres sub tectum meum, sed tantum dic verbo, et sanábitur ánima mea.*

Et infirmus, simul cum Sacerdote, dicit eadem verba, saltem semel, submissa voce.

«Jesukristo neure Jauna, ni enaz, Zu neure biotzean artzeko duin, baña iztxu bat esan egizu, ta nire pekatuak parkatu, ta nire arimea oso sendo geratuko da».

Tum Sacerdos dans infirmo Eucharistiam, dicit:

Accipe, frater (soror), Viáticum Cór-

poris Dómini nostri Jesu Christi, qui te custódiat ab hoste maligno, et perdúcat in vitam ætérnam. Amen.

Quod si mors immineat, et periculum sit in mora, tunc dicto Misereátur etc., prædictis precibus omnibus, vel ex parte omissis, ei statim Viaticum præbeatur.

Postea Sacerdos abluat digitos, nihil dicens: et abstergit purificatorio; aqua vero ablutionis suo tempore mittitur in sacrarium, vel, si hoc desit, in ignem. Deinde dixit:

Ÿ. Dóminus vobíscum. R). Et cum spírítu tuo.

OREMUS.

ORATIO.

Dómine sancte, Pater omnipotens, ætérne Deus, te fidéliter deprecamur, ut accipiénti fratri nostro (vel soróri nostræ) sacrosanctum Corpus Dómini nostri Jesu Christi Fílii tui, tam córpori, quam ánimæ prosit ad remédium sempitérnum: Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spírítus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. R). Amen.

His expletis, genuflectit, surgit et accipiens Sacramentum, facit cum eo signum crucis super infirmum, nihil dicens, et revertitur ad ecclesiam dicendo Psalmum Laudáte Dóminum de cælis... et alios Psalmos et Hymnos, prout tempus feret. Cum pervenerit ad ecclesiam ponit Sacramentum super altare, adorat, et deinde dicit:

Ÿ. Panem de cælo præstitísti eis.

R). Omne delectaméntum in se habéntem.

Ÿ. Dóminus vobíscum. R). Et cum spírítu tuo.

ORÉMUS.

ORATIO.

Deus, qui nobis sub Sacraménto mirábili passiónis tuæ memóriam reliquisti: tríbue, quæsumus; ita nos córporis et sánguínis tui sacra mystéria venerári, ut redemptiόnis tuæ fructum in nobis júgiter sentiámus: Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitáte Spírítus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. R). Amen.

Tempore Paschali dicitur Oratio:

Spírítum nobis, Dómine, tuæ caritátis infúnde: ut, quos Sacraméntis paschálibus satiásti, tua fácias pietáte concórdes. Per Dóminum nostrum Jesum Christum, Fílium tuum,... in unitáte ejúsdem Spírítus etc. R). Amen.

* * *

Deinde annuntiat indulgentias a Summis Pontificibus concessas sanctissimum Sacramentum comitantibus.

Annuntiet Indulgentias hoc modo:

Jesukristo gure Jaunaren egiazko gorputz dan Sakramentu oneri lagun egin deutzazue-nok, Efukizko Egintza egin dozue, geixo au ikusten etoñiaz: onez gañera bost urte ta bost beñogeiko parkamenak irabazi dozuez; kandela ixiotuakaz etoñi zareanok, bañiz, zazpi urte ta zazpi beñogeikoak. XIII Gergorio Aita Santuak, Sakramentu gustiz santu onen batzañe-

koentzat, ta beste kristiñau guztientzat, nai gizonetzko nai andrazkoentzat, geixoari eroaten yakonean gure Jaunari lagun egin ezkerro, ta egin ezin daikenak, esku-txiliñaren otsa entzutean belauniko «Aita Gurea» esan ta geixoaren alde otoi egin ezkerro, au egiten dan bakotxean, eun eguneko parkamenak emon ebazan. Ta azkenez, Pio XI'gañenak parkamen oneik «Parkamen Oso» biurtu ebazan Autortu ta Jaunartzen dabenentzat.

(Postea cum sacramento in pyxide, velo humerali cooperta, facit signum crucis super populum, nihil dicens. Postremo illud in loco suo reponit).

Quod si, ob difficultatem aut longitudinem itineris, vel quia, ea qua decet veneratione, Sacramentum ad ecclesiam commode reportari non posset, sumpta fuerit una tantum particula consecrata, ut dictum est, tunc ea infirmo administrata, Sacerdos, prædictis precibus recitatis, cum manu benedicit, dicens more solito: **Benedictio Dei omnipotentis... descéndat super te** (vel vos, si plures infirmos communicaverit), etc., et una cum aliis privato habitu, extinctis luminibus, umbella demissa, latente pyxide, ad ecclesiam, vel domum quisque suam revertitur.

Sacerdos antequam infirmo benedicat, conversus ad eum graviter admoneat vulgari sermone in hunc modum:

Kristo gure Jauna'ren egiazko gorputza dan Eukaristiko Sakramentu guztiz santua artu dozun ezkerro, eskar andiak emon bear deutzazuz Jaungoiko andi-andiari. Biztu egizu ofetarako

zeure maitasuna, gogorapen on-onakaz, batez be Kristo gure Jaunaren Nekaldia gomutauaz, Sakramentu guztiz santu au irasteen berak agindu ebanez.

Sakramentu guztiak dira santuak, baña onek bakañik dauko beragan santutasunaren Egilea bera: Andra Maria'gandik jaio, ta gure pekatuakaitik kurutzean josia izan, eta orain zeruetan Aita Jaungoikoa'ren eskumaldean jañita dagoan Kristo gure Jauna.

Jaun eta Jaungoiko onen erukiz itxaron bear dozu betiko zoriona, eta emon be emongo dotzu zorion eder ori, Bera beste ezer baño maiteago badozu, ta zoriontsuak maitatzen dabenez maitate izatea gogo badozu. Jañi zaitez Bere Ama Andra Maria'ren ta zure gogoko santuen babespean. Jaungoiko ta Jaun au arimako ogia da, ta luñeko janariak gorputzean egiten dauana egiten dau onek, bear dan lez artzen dauanaren ariman. Berak agindu eban lez artuten dabena, beragaz bat-bat egiten dau. Sua lez da, ta biotzean maitasun-gaña ixiotuaz berak amate-tan dituz gure aragiaren su ta gañak, eta lotzen bere griña txañak.

Onixek Jaun beronek (autortu dozun lez) ipiñi ebazan beste Sakramentu guztiak be: euren artean Azken-igortza. Sakramentu onek, pekatu ariñak parkatu, eta pekatuen eresten ta geixoak osatuten dituz. Bizitz azkenean emoten da, eta beronen beañizanean baldin aur-

kituko baziña, eskatuko zeunskio Ama Eleiza
Deunari ¿ezta? (edo... beronen beañizan andian
aurkitzen zara-ta artuko dozu ¿ezta?)

SAC. Ba, nik bere, pozik emoten deutzut
bere izenean.

DE SACRAMENTO EXTREMÆ UNCTIONIS

Cum perventum fuerit ad locum, ubi jacet infirmus, Sacerdos intrans cubiculum, dicit.

Ÿ. Pax huic dómui.

R). Et ómnibus habitántibus in ea.

Deinde deposito Oleo super mensam, superpelliceo, stolaque violacea indutus, ægroto crucem pie deosculandam porrigit; mox in modum crucis aqua benedicta eum, et cubiculum, et circumstantes aspergit, dicens Antiphonam: *Aspérges me, Dómine*, etc. Quod si ægrotus velit confiteri, audiat illum, et absolvat. Deinde piis verbis illum consoletur, et de hujus Sacramenti ví, atque efficacia, si tempus ferat, breviter admoneat: et quantum opus sit, ejus animam confirmet, et in spem erigat vitæ æternæ.

Admonitio ex doctrina Romani Catechismi excerpta.

Sacerdos ingresus ad infirmum gravi et prudenti oratione explicet res et effectus hujus Sacramenti, si infirmus audire possit, habita temporis et ægritudinis ratione.

Anaia (Aíeba): Jaungoikoa'k nai dauana norberak be nai izatea, guztioentzat da ona ta osasungaría; baña zuretzat, orain geixo txar ta aízku andiko órén azpian zagozan órèntzat, bear-beaíekoa; lenengo, zure arimearen osasuna, ta gero, arimearen onerako izan ezkerro,

baita gorputzarena be, Jaungoikoa'ren erukiz lortu daizun.

Epetan emon yakun bizitza, eskatzen yakunean, gogo onez biurtu bear dogu; beraz zeuri zor au ordaintzeko ordua eldu baiatzu, poztu zaitte benetan; ointxe, emengo neke ta lor guztiai iges egin ta gorputz astun ori itxiagaz, pekatu egiteko oiturea be, betiko, ementxe izten dozu-ta.

Sakramentu laguntzaz sendaturik urtengo dozu bizitza onetatik, eta mesede andia dozu ori benetan; Sakramentuak artu daroazuzan bakoitzean, Kristo gure Jaunaren odolez igortzita apaindua izan zara-ta. Oregaitik guk, geure eritxi kaskañaz uste daikegunez, zeruko Aitaganana zoaz zeu zigur. Aingeruak ezagutuko zaitue, zoriontsuak bidera urtengo deutzue, Andra Maria Birgiñak laztanduko zaitu, eta berak eroango zaitu bere Semea'gana, beronen atz ezagungaria iratsita daukozun ezkerro.

Orio santu onen igortziz eskaña geituten da, pekatu ariñak parkatzen dira, eta arimako geixo ta pekatuen erextenak osatu. Orio santuak adiazoten dauen poztasunez arimea bera be asko poztuten da.

Gorputzeko zatirik gurenenak igortziten dira, zentzun eta gorputz-atalez egiñiko pekatuak osakai onegaz osatu daitezcan. Deabruak bere alegiñik andienak azken-aldian egiten dauz; baña igortzi onek sendo-sendo eginda,

eñez azpiratuko dozu, ta laster egingo dozu iges bere lakioetatik.

Bear bada, oingoak ezaitu eroango; zure arimearen ona au balitz, Santiago Apostoluak diñonez, Sakramentu onek osasuna emoteko indaía be ba'dauko-ta. Baña itxaropen lar ez egizu artu, arimearen ardurea bertan bera itxi ez dagizun. Baña itxaropen guztia be ez dozu galdu biar, Sakramentuen indaía aintzat ez daukozula iruditu ez daitean.

Izan egizu, antxiña Apostoluak igortziten ebezanak igorzkeran izan oi eben siñesmena. Eta ziur-ziur egon zaitez, Eleizea'ren eta Kristo'ren izenean, zuretzat eruki eske, otoi deuzenez egiten doguzan eskariak, gogo onez entzungo dauzala, zintzoen betiko osasuna jades-teko guraz dagon Kristo gure Jaun andi-andiak.

Gorespena ta aintza Berari beti ta beti. Amen.

Postea dicat:

Ÿ. Adjutorium nostrum in nómine Dómini.

R). Qui fecit cælum et terram.

Ÿ. Dóminus vobiscum.

R). Et cum spíritu tuo.

ORÉMUS.

ORATIO.

Intróeat, Dómine Jesu Christe, domum hanc sub nostræ humilitátis ingrèssu, ætérna felicitas, divína prospéritas, seréna lætítia, cháritas fructuósa, sánitas sempitérna: effúgiat ex hoc

loco accessus daemonum: adsint Angeli pacis, domumque hanc deserat omnis maligna discordia. Magnifica, Domine, super nos nomen sanctum tuum; et benedic ✠ nostrae conversationi: sanctifica nostrae humilitatis ingressum, qui sanctus et pius es, et permanes cum Patre et Spiritu Sancto in saecula saeculorum. Amen.

Orémus, et deprecémur Dominum nostrum Jesum Christum, ut benedicendo benedicat ✠ hoc tabernaculum, et omnes habitantes in eo, et det eis Angelum bonum custodem, et faciat eos sibi servire ad considerandum mirabilia de lege sua: avértat ab eis omnes contrarias potestates: eripiat eos ab omni formidine, et ab omni perturbatione, ac sanos in hoc tabernaculo custodire dignetur: Qui cum Patre et Spiritu Sancto vivit et regnat Deus in saecula saeculorum. Amen.

ORÉMUS.

ORATIO.

Exáudi nos, Domine sancte, Pater omnipotens, ætérne Deus: et mittere dignéris sanctum Angelum tuum de cælis, qui custódiat, fóveat, prótegat, visitet, atque deféndat omnes habitantes in hoc habitáculo. Per Christum Dóminum nostrum. R). Amen.

Quæ Orationes, si tempus non patiatur, ex parte, vel in totum poterunt omitti. Tunc de more facta confessione generali, latino, vel vulgari sermone, Sacerdos dicat: Misereátur, etc. Indulgentiam, etc.

Antequam Parochus incipiat ungere infirmum, mo-

neat astantes, ut pro illo orent; et ubi commodum fuerit, pro loco et tempore, et astantium numero, vel qualitate, recitent septem Psalmos Pœnitentiales cum Litanis, Sanctorum vel alias preces, dum ipse Unctionis Sacramentum administrat ut infra pag. 23. Mox extensa manu dextera super caput infirmi dicit:

In nómine Patris †, et Filii †, et Spíritus † Sancti, exstinguátur in te omnis virtus diáboli per impositionem mánuum nostrárum, et per invocationem gloriósæ et sanctæ Dei Genitrícis Vírginis Mariæ, ejúsque íncltyti Sponsi Joseph et ómnium sanctorum Angelórum, Archangelórum, Patriarcharum, Prophetárum, Apostolórum, Mártyrum, Confessórum, Vírginum, atque omnium simul Sanctorum. Amen.

Deinde intincto pollice in Oleo sancto, in modum crucis ungit infirmum in partibus hic subscriptis, aptando proprio loco verba formæ in hunc modum:

Ad oculos.

Per istam sanctam Unctionem †, et suam piissimam misericórdiam, indúlgeat tibi Dóminus quidquid per *visum* deliquisti. Amen.

Minister vero, si est in Sacris, vel ipsemet Sacerdos, post quamlibet Unctionem, tergat loca inuncta novo globulo bombacii, vel rei similis, eumque in vase mundo reponat, et ad Ecclesiam postea deferat, comburat, cineresque projiciat in sacrarium.

Ad aures.

Per istam sanctam Unctionem †, et suam piissimam misericórdiam, indúlgeat tibi Dóminus quidquid per *auditum* deliquisti. Amen.

Ad nares.

Per istam sanctam Unctiónem †, et suam piissimam misericórdiam, indúlgeat tibi Dóminus quidquid per *odoratum* deliquisti. Amen.

Ad os, compressis lablis.

Per istam sanctam Unctiónem †, et suam piissimam misericórdiam, indúlgeat tibi Dóminus quidquid per *gustum et locutiómem* deliquisti. Amen.

Ad manus.

Per istam sanctam Unctiónem †, et suam piissimam misericórdiam, indúlgeat tibi Dóminus quidquid per *tactum* deliquisti. Amen.

Et adverte, quod Sacerdotibus, manus non inunguntur interius, sed exterius.

Ad pedes.

Per istam sanctam Unctiónem †, et suam piissimam misericórdiam, indúlgeat tibi Dóminus quidquid per *gressum* deliquisti. Amen.

Hæc autem unctio ad pedes, ut dictum est, ex qualibet rationabili causa omitti potest.

Quibus omnibus peractis, Sacerdos pollicem fricat cum medulla panis, manus lavat, linteoque abstergit; aqua vero lotionis cum pane, suo tempore, mittatur in sacrarium, vel, si hoc desit, in ignem. Deinde dicit:

Kyrie eléison. Christe, eléison. Kyrie eléison.

Pater noster (*secreto usque ad*)

- Ÿ. Et ne nos indúcas in tentatiónem.
R). Sed libera nos a malo.
Ÿ. Salvum (-am) fac servum tuum (ancillam tuam).
R). Deus meus, sperántem in te.
Ÿ. Mitte ei, Dómine, auxiliúm de sancto.
R). Et de Sion tuére eum (eam).
Ÿ. Esto ei, Dómine, turris fortitudinis.
R). A fácie inimíci.
Ÿ. Nihil proficiat inimícus in eo (ea).
R). Et fílius iniquitátis non appónat nocere ei.
Ÿ. Dómine, exáudi orationem meam.
R). Et clamor meus ad te véniat.
Ÿ. Dóminus vobíscum.
R). Et cum spírítu tuo.

ORÉMUS.

ORATIO.

Dómine Deus, qui per Apóstolum tuum Jacobum locútus es: Infirmáetur quis in vobis? indúcat presbyteros Ecclésiæ et orent super eum, ungentes eum óleo in nómine Dómini; et oratio fidei salvábit infirmum, et alleviábit eum Dóminus, et si in peccátis sit, remitténtur ei: cura, quæsumus, Redemptor noster, grátia Sancti Spíritus languóres istíus infirmi (infirmæ), ejúsque sana vúlnera, et dimitte peccáta, atque dolóres cunctos mentis et córporis ab eo (ea) expélle, plenámque intérius et extérius sanitátem misericórditer redde, ut ope misericórdiæ tuæ

restitútus (-a), ad prístina reparétur officia:
Qui cum Patre et eódem Spíritu Sancto vivis et
regnas Deus, in sæcula sæculórum. R̄. Amen.

ORÉMUS.

ORATIO.

Réspice, quæsumus, Dómine fámulum tuum
N. (fámulam tuam N.) in infirmitáte sui córporis
fatiscéntem, et ánimam réfove, quam creasti:
ut, castigatió nibus emendátus (-a), se tua sên-
tiat medicína salvátum (-am). Per Christum Dó-
minum nostrum. R̄. Amen.

ORÉMUS.

ORATIO.

Dómine sancte, Pater omnípotens, ætérne
Deus, qui, benedicti ónis tuæ gratiam ægris in-
fundéndo corpóribus, factúram tuam múltiplici
pietáte custódis: ad invocati ónem tui nóminis
benígnus assiste: ut fámulum tuum (fámulam
tuam) ab ægritú dine liberátum (-am), et sanitá-
te donátum (-am), déxtera tua érigas, virtute
confirmes, potestáte tueáris, atque Ecclésiæ
tuæ sanctæ, cum omni desideráta prosperitáte,
restítuas. Per Christum Dóminum nostrum.

R̄. Amen.

Ad extremum, pro personæ qualitate, salutaria mo-
nita breviter præbere poterit, quibus infirmus ad mo-
riendum in Domino confirmetur, et ad fugandas dæmo-
num tentationes roboretur.

Denique aquam benedictam, et crucem, nisi aliam
habeat, coram eo relinquat, ut illam frequenter aspi-
ciat, et pro sua devotione osculetur et amplectatur.

Admoneat etiam domesticos et ministros infirmi, ut si morbus ingravescat, vel infirmus incipiat agonizare, statim ipsum Parochum accersant, ut morientem adjuvet, ejusque animam Deo commendet: sed si mors immineat, priusquam discedat, Sacerdos animam Deo rite commendabit.

Quæ autem pertinent ad visitationem, curamque infirmorum, et ad juvandos morientes, ad commendationem animæ, et ad exsequias, infra suis locis præscribuntur.

In casu autem necessitatis sufficit unica unctio in uno sensu, seu rectius in fronte, cum hac forma breviori:

Per instam sactam Unctiónem indulgeat tibi Dóminus quidquid deliquísti. Amen.

Salva tamen manet obligatio singulas unctiones suplendi, ut supra, cesante periculo.

Quando pluribus simul infirmis hoc Sacramentum ministratur, Sacerdos singulis ægrotis crucem pie deosculandam porrigat, omnes preces quæ unctiones præcedunt plurali numero semel recitet, unctiones cum respectivis formis super singulos ægrotos efficiat, omnes vero preces, quæ unctiones subsequuntur, plurali numero semel dicat.

Jaupariak, geixoari Azken-igortza emoten dautsan bitartean, an aurkitzen diranak Afentza (Letaña) onixek esatea egoki-egoki litzake.

Kristo, entzun eiguzu.

Kristo, aditu eiguzu.

Jauna, entzun eiguzu.

Kristo, aditu eiguzu.

} Biritan

Aita Jaungoiko zerukoa.
Seme Jaungoiko, munduaren Salbatzailea.
Espiritu Santu Jaungoikoa.
Jaungoiko bakar irukotxa.
Maria Deuna.
Birgin guztien Birgiña.
Migel Deuna.
Gabirel Deuna.
Eräpael Deuna.
Aingeru ta Arkaingeru Deun guztiak.
Espiritu zoriontsuen Aldra Deun guztiak.
Joan Bateatzale Deuna.
Jose Deuna.
Aitalen ta Igarle guztiak.
Pedro Deuna.
Paulo Deuna.
Andres Deuna.
Santiago Deuna.
Joan Deuna.
Tomas Deuna.
Santiago Deuna.
Felipe Deuna.
Bartolome Deuna.
Matias Deuna.
Simon Deuna.
Tadeo Deuna.
Bernabe Deuna.
Luka Deuna.
Markos Deuna.
Apostolu ta Ebangelari Deun guztiak.

Erruki zakiguz

OTOITZ EGIZU (EDO EGIZUE) GURE ALDE

Jaunaren Ikasla Deun gustiak.
Ume orbanbage Deun guztiak.
Esteban Deuna.
Lorentzo Deuna.
Bixenti Deuna.
Pabian eta Sebastian Deunak.
Joan eta Paul Deunak.
Kosme ta Damian Deunak.
Kerbasio ta Protasio Deunak.
Martiri Deun guztiak.
Silbestre Deuna.
Gergorio Deuna.
Anbrosio Deuna.
Agustin Deuna.
Jeronimo Deuna.
Martin Deuna.
Nikolas Deuna.
Gotzain ta Autorle Deun guztiak.
Irakasle Deun guztiak.
Antonio Deuna.
Benedito Deuna.
Bernardo Deuna.
Domingo Deuna.
Prantzizko Deuna.
Yaupari ta Abadeki Deun guztiak.
Praile ta Eremutar Deun guztiak.
Maria Madalena Deuna.
Ageda Deuna.
Luzi Deuna.
Zizili Deuna.

OTOITZ EGIZU (EDO EGIZUE) GURE ALDE

Katalin Deuna, *otoitz egizue gure alde.*
Anastasi Deuna, *otoitz egizu gure alde.*
Birgin ta Alargun Deun guztiak, *otoitz egizue gure alde.*
Zeruko Santu guztiak, *jafi zaitez gure alde.*
Geure alde izanik, *parkatu eiguzu Jauna.*
Geure alde izanik, *entzun eiguzu Jauna.*
Gaitz guztietatik, *gorde gaizuz Jauna.*
Pekatu guztietatik.
Zure asáretik.
Bapateko ta uste bako eriotzatik.
Deabruaren maltzurkerietatik.
Asárekeri, gofoto ta gurari txar guztietatik.
Aragikeri-egaítik.
Oñestu ta ekaitzetatik.
Lur-ikerazko zigoítetik.
Ixuñi, gose, ta gudatik.
Betiko eriotzatik.
Zure Gizakundeko Eskutuki deunagaitik.
Zure etoñereagaitik.
Zure Jaiotzeagaitik.
Zure Bateo ta Barau santuagaitik.
Zure Kurutze ta Nekaldiagaitik.
Zure Eriotz ta Ilobiratzeagaitik.
Zure Berbizkunde santuagaitik.
Zure Zerura Igokunde añañagaitik.
Espiritu Santu Pozkilearen etoñereagaitik.
Epaikunde egunean.

GORDE GAIZUZ, JAUNA

Guri pekatarioi.

Guri parkatzeko.

Bigun izan zakiguzan.

Egizko Penitentzia egitera, zuzendu gairuzan.

Zure Eleiza Deuna zuzendu ta zutunik euki daizun.

Eromako Aita eta Mala guztietako Eleiztañak Jaungoikozaletasunean iraun daigien.

Eleizearen arerioak buruz bera ipiñi daizuzan.

Kristiñau diran Erege ta Eregezkoen artean bakeak eta alkartasunak agindu daian.

Kristiñau eñi danai bakia ta batasuna emon daiezun.

Eleizaren batasunetik okertuta dabilzananak ostera zuzendu, ta siñesbako guztiak siñesmen argitara erakañi daizuzan.

Geuri zeure otseintza santuan sendotu ta iraun-azo daiguzun.

Geure buruak goi-gurarietara yaso daizuzan.

Geure ongile guztiai betiko ondasunak emon daiezuzan.

Geure arimak eta geure anai, geide, ta ongile guztienak betiko inpernutik jaboron daizuzan.

Luſean uzta ona sortu ta onik iraunerazo daiozun.

Ildako arima zintzo guztiai betiko atsedena emon daiezun.

Guri entzun daiguzun.

Jaungoiko semea.

Munduko pekatuak kentzen dozuzan, Jaungoikoaren bildotsa, *Parkatu eiguzu.*

Munduko pekatuak kentzen dozuzan Jaungoikoaren bildotsa, *Entzun eiguzu.*

Munduko pekatuak kentzen dozuzan, Jaungoikoaren bildotsa, *Efuki zakiguz.*

Kristo, *entzun eiguzu.*

Kristo, *aditu eiguzu.*

Jauna, *Efuki zakiguz.*

Kristo, *Efuki zakiguz.*

Jauna, *Efuki zakiguz.*

Afen, entzun eiguzu

DE VISITATIONE ET CURA INFIRMORUM

Parochus in primis meminisse debet, non postremas esse muneris sui partes, ægrotantium curam habere.

Quod si Parochus, **legitime impeditus**, infirmorum, ut quando plures sunt, visitationi interdum vacare non possit: id præstandum curabit per alios Sacerdotes, si quos habeat in parœciâ sua, aut saltem per laicos homines et christiana caritate præditos.

Sequentes preces omnes, vel ex parte, prout tempus, et ægrotorum conditio feret, pro arbitrio Sacerdotis dici, vel omitti possunt.

Sacerdos igitur infirmi cubiculum ingressus, primum dicit:

ÿ. Pax huic dómui.

R). Et ómnibus habitántibus in ea.

Mox infirmum, et lectum ejus, et cubiculum aspergit aqua benedicta, dicens Antiphonam:

Aspérges me, Dómine, hyssópo, et mundábor: lavábis me, et super nivem dealbábor.

Deinde erga infirmum officium suum præstet, ut supra dictum est. Quo præstito, vel antequam discedat, dicere poterit supra infirmum aliquem Psalmum ex quatuor prioribus Pœnitentialibus vel Psalmum Qui hábitat, etc. cum Glória Patri, in fine. Postea dicit:

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie eléison.

Pater noster secreto usque ad.

ŷ. Et ne nos indúcas in tentatiónem.

R). Sed libera nos a malo.

ŷ. Salvum (-am) fac servum tuum (ancíllam tuam).

R). Deus meus, sperántem in te.

ŷ. Mitte ei, Dómine, auxiliúm de sancto.

R). Et de Sion tuére eum (eam).

ŷ. Nihil proficiat inimicus in eo (ea).

R). Et fílius iniquitátis non appónat nocére ei.

ŷ. Esto ei, Dómine, turris fortitúdinis.

R). A fácie inimíci.

ŷ. Dóminus opem ferat illi.

R). Super lectum dolóris ejus.

ŷ. Dómine exáudi oratiónem meam.

R). Et clamor meus ad te véniat.

ŷ. Dóminus vobiscum.

R). Et cum spírítu tuo.

ORÉMUS.

ORATIO.

Deus, cui proprium est miseréri semper et párcere: súscipe deprecationem nostram; ut nos, et hunc fámulum tuum (hanc fámulam tuam), quos delictórum caténa constringit, miserátio tuæ pietátis cleménte absólvat.

Deus, infirmitátis humanæ singuláre præsidium: auxilii tui super infirmum fámulum tuum

(infirmam famulam tuam) ostēde virtūtem; ut ope misericordiæ tuæ adjūtus (-a), Ecclesiæ tuæ sanctæ incolumis repræsentāri mereatur.

Concede hunc famulum tuum (hanc famulam tuam), quaesumus Dōmine Deus, perpetua mentis et cōporis sanitāte gaudere: et gloriōsa beatæ Mariæ semper Virginis intercessiōne, a præsenti liberāri tristitia, et ætērna pērfrui lætitia. Per Christum Dōminum nostrum. R). Amen.

Benedictio Dei omnipotētis, Patris †, et Filii, et Spīritus Sancti, descēdat super te, et māneat semper. Amen.

Deinde aspergat eum aqua benedicta.

MODUS JUVANDI MORIENTES

Ingravescente morbo, Parochus infirmum frequentius visitabit, et ad salutem diligenter juvare non desinet: monebitque instante periculo se confestim vocari, ut in tempore præsto sit morienti, sumptoque sanctissimo Viatico, et sacra Unctione adhibita, si periculum immineat, statim commendationis animæ officium præstabit, de quo infra. Sed si tempus suppetat, sequentia pietatis officia præstare poterit, si ita expedire judicaverit, pro conditione personæ.

Ac primo, ut ægrotus Indulgentiam, legitima auctoritate concessam, consequi possit, eam illi reducat ad mentem, proponatque, quid ad eam consequendam agi debeat: præsertim, ut contrito corde sanctissimum nomen JESU semel, vel sæpius invocet.

Deinde hortetur infirmum, et excitet, ut dum mente viget, eliciat actus fidei spei, et caritatis, aliarumque virtutum.

Siñispena

Azken barik jakitun, eta egi-itufi ber-bera zarean Jaungoiko on orek, gauza guztiak eza-gutzen dozuz. Zuk, ene Jaun on orek, egi utsa eta oso egitia zarealako, zeure Eleizeari iragañi deutzazuzan, eta Ama samur onek, neure osasunerako irakasten daustazan siniskai ta egi guztiak biotzez siñesten eta aoz autortzen ditu-

daz. Siñesmen onetan bizi ta il nadin, añen, Jaun oñek neure siñesmen makal au indartu ta sendotu egidazu.

Itxaropena

Neure Jaungoiko erukior ori, Alguztiduna ta zeure eskintzetan zintzo-zintzoa zarealako, uste dot, Jesukristo zure Seme ta nire Jaunak niretzat irabazi eban nire obenen parkamena eta zure aginduak betetako nik bear dodan goilaguntza emongo deustazuzala oparo; eta itxaroten dot baita zure agindu oñeik bete ezkeru, betiko zorionera eroango nozula be. Itxaropen onegaz bizi ta il nadintzat, lagun zakidaz, añen, Jaun on ori.

Maitapena

On utsa ta osoro maitagaña zarean neure Jaungoiko ori, zareana zarealako, beste ezer baño maiteago zaitudaz nik, eta zeure maitasunañen neure geidea be neure burua lez maite dot. Ene maiteena zarean Jaun ori iraindu zaitudazalako biotz-biotzez garbai ta damu dot. Emoidazu, orain arteko obenen parkamen osoa, ta bañero obenik bein be ez egiteko eskaña; eta eriotzaraño zeure maitasun ezti-gozoan iraun dagidantzat, ixio ta berotu egizu maite-gañez ene biotz epel au.

Egipen berberok parkamenez aberaztuta

Zugan siñesten dot, Jauna, egi utsa zarea-
lako.

Zugan itxaroten dot, Jauna, sinesgafia za-
realako.

Maite zaitut, Jauna, ona zarealako.

(7 urte ta 7 berogeiko parkamenak bakoitzean).

Deinde hortetur infirmum, et excitet, ut dum mente viget, eliciat actus fidei, sp̄i, et charitatis, aliarumque virtutum, nempe:

Ut firmiter credat omnes articulos fidei, et quidquid sancta Romana Ecclesia catholica et apostolica credit, et docet.

Ut speret, Christum Dominum nostrum pro sua immensa clementia sibi fore propitium; et merito ejus sanctissimæ passionis, et per intercessionem beatæ Mariæ et omnium Sanctorum, se vitam æternam consecuturum.

Ut toto corde diligat et maxime diligere cupiat Dominum Deum ea dilectione, qua illum diligunt Beati Sanctique omnes.

Ut ob amorem Dei doleat ex corde de omni offensa, qualitercumque contra Dominum Deum, et proximum commissa.

Ut ex corde, ob amorem Dei, parcat omnibus, qui sibi quoquo modo fuerint molesti, aut ini-
mici.

Ut ab iis veniam postulet, quos aliquando dictis, aut factis offendit.

Ut quem patitur dolorem et morbi molestiam, propter Deum in pœnitentiam peccatorum suorum patienter toleret.

Ut si Dominus sibi salutem corporis præstare dignabitur, proponat de cetero pro viribus suis a peccatis cavere, et ejus mandata servare.

Ritus benedictionis Apostolicæ cum indulgentia plenaria in artículo mortis

---

Benedictio Apostolica cum indulgentia plenaria in artículo mortis cum soleat impertiri post Sacramenta Pœnitentiæ, Eucharistiæ et Extremæ Uctionis illis infirmis, qui vel illam petierint, dum sana mente et integris sensibus erant, seu verisimiliter petiissent, vel dederint signa contritionis; impertienda iisdem est, etiam si postea linguæ, ceterorumque sensuum usu sint destituti, aut in delirium vel amentiam inciderint. Excommunicatis vero, impœnitentibus, et qui in manifesto peccato mortali moriuntur, est omnino deneganda.

Parochus aliusve Sacerdos qui infirmo assistat, superpelliceo et stola violacea indutus, ingrediendo cubiculum, ubi jacet infirmus, dicat: Pax huic dómui, etc. ac deinde ægrotum, cubiculum et circumstantes aspergat aqua benedicta, dicendo Antiphonam: *Aspérge me*, etc.

Quod si ægrotus velit confiteri, audiat illum, et absolvat. Si confessionem non petat, excitet illum ad eliciendum actum contritionis; de hujus Benedictionis effi-

cacia ac virtute, si tempus ferat, breviter admoneat; tum instruat, atque hortetur, ut sanctissimum nomen Jesu, corde saltem, invocet, morbi incommoda ac dolores in anteactæ vitæ expiationem libenter perferat, Deoque sese paratum offerat ad ultro acceptandum, quidquid ei placuerit, et mortem ipsam patienter obeundam in satisfactionem pœnarum, quas peccando promeruit.

Tum piis ipsum verbis consoletur, in spem erigens, fore, ut ex divinæ munificentiae largitate eam pœnarum remissionem, et vitam sit consecuturus æternam.

Postea dicat:

Ÿ. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R). Qui fecit cælum et terram.

ANTIPHONA. Ne reminiscaris, Domine, delicta famuli tui (famulæ tuæ): neque vindictam sumas de peccatis ejus.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater noster secreto usque ad

Ÿ. Et ne nos inducas in tentationem.

R). Sed libera nos a malo.

Ÿ. Salvum fac servum tuum (vel ancillam tuam).

R). Deus meus, sperantem in te.

Ÿ. Domine, exaudi orationem meam.

R). Et clamor meus ad te veniat.

Ÿ. Dominus vobiscum. R). Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

ORATIO.

Clementissime Deus, Pater misericordiarum, et Deus totius consolationis, qui neminem vis

perire in te credentem, atque sperantem: secundum multitudinem miserationum tuarum respice propitius famulum tuum (famulam tuam) N., quem (quam) tibi vera fides, et spes christiana commendant. Visita eum (eam) in salutari tuo, et per Unigeniti tui passionem et mortem, omnium ei delictorum suorum remissionem, et veniam clementer indulge: ut ejus anima in hora exitus sui te iudicem propitiatum inveniat, et in sanguine ejusdem Filii tui ab omni macula abluta, transire ad vitam mereatur perpetuam. Per eundem Christum Dominum nostrum. R). Amen.

Tum dicto ab uno ex Clericis astantibus **Confiteor**, etc. Sacerdos dicat: **Misereatur et Indulgentiam**, ac deinde:

Dominus noster Jesus Christus, Filius Dei vivi, qui beato Petro Apostolo suo dedit potestatem ligandi, atque solvendi, per suam piissimam misericordiam recipiat confessionem tuam, et restituat tibi stolam primam, quam in Baptismate recepisti: et ego facultate mihi ab Apostolica Sede tributa, **indulgentiam plenariam et remissionem omnium peccatorum tibi concedo. In nomine Patris † et Filii, et Spiritus Sancti. Amen.**

Per sacrosancta humanae reparationis mysteria remittat tibi omnipotens Deus omnes presentis et futurae vitae poenas, paradisi portas

apériat, et ad gáudia sempitérna perdúcat.
Amen.

Benedicat te omnipotens Deus, Pater †, et
Fílius, et Spíritus Sanctus. Amen.

Si vero infirmus sit adeo morti proximus, ut neque
confessionis generalis faciendæ, neque præmissarum
precum recitandarum suppetat tempus, statim Sacer-
dos Benedictionem ei impertiatur, dicendo:

Ego, facultáte mihi ab Apostólica Sede tri-
búta, indulgéntiam plenáriam et remissionem
ómniium peccatórum tibi concédo. In nómine
Patris, et Fílii, † et Spíritus Sancti. R). Amen.

Per sacrosáncta, etc., ut supra.

Benedicat te, etc., ut supra.

In casu vero necessitatis sufficit dicere:

Ego, facultáte mihi ab Apostólica Sede tri-
búta, indulgéntiam plenáriam et remissionem
ómniium peccatórum tibi concédo, et benedico
te. In nómine Patris, et Fílii, † et Spíritus
Sancti. R). Amen.

Quando hujusmodi Benedictio Apostolica pluribus
simul infirmis impertitur, omnia dicuntur semel ut su-
pra, singulari tantum numero in pluralem immutato.

Deinde Sacerdos sequentes preces, quanta poterit
majori devotione, dicat, admoneatque domesticos et
circumstantes, ut simul orent pro moriente.

ORDO COMMEDATIONIS ANIMÆ

Parochus ad decedentis animæ commendationem accedens, Clericum saltem unum, si potest, secum habeat, qui deferat vasculum aquæ benedictæ, superpelleum, et stolam violaceam, quibus ipse Sacerdos ante infirmi cubiculum indutus, locum ingrediens, dicat:

Pax huic dómui et ómnibus habitántibus in ea.

Deinde aspergat ægrotum, lectum, et circumstantes aqua benedicta, dicens:

Aspérges me, Dómine, hyssópo, et mundábor: lavábis me, et super nivem dealbábor.

Postea Salvatoris nostri crucifixi imaginem ægroto osculandam præbeat, verbis efficacibus eum ad spem æternæ salutis erigens, ipsamque imaginem coram eo ponat, ut illam aspiciens, salutis suæ spem sumat.

Deinde, accensa candela, genibus flexis, cum omnibus circumstantibus breves Litanias devote recitet, in hunc modum:

Kyrie, eléison.

Christe, eléison.

Kyrie, eléison.

Sancta María, ora pro eo
(ea).

Omnes sancti Angeli et
Archángeli, oráte.

Sancte Abel, ora.

Jauna, efuki zakiguz.

Jesukristo, efuki zakiguz.

Jauna, efuki zakiguz.

Maria Deuna, *Otoitz egizu onen alde.*

Aingeru ta Goiaingeru
guztiak, *otoitz egizue.*

Omnes chorus Justórum, ora.	Zoriontsu guztien Aldrea, <i>otoitz egizue.</i>
Sancte Abraham, ora.	Abran Deuna, <i>otoitz egi- zu.</i>
Sancte Joáñnes Baptísta, ora.	Joan Bateatzañe Deuna, <i>otoitz egizu.</i>
Sancte Joseph, ora.	Joseba Deuna, <i>otoitz egi- zu.</i>
Omnes sancti Patriárchæ et Prophétæ, oráte.	Aitalen ta Igarle Deun guztiak, <i>otoitz egizue.</i>
Sancte Petre, ora.	Pedro Deuna, <i>otoitz egi- zu.</i>
Sancte Paule, ora.	Paulo Deuna, <i>otoitz egizu.</i>
Sancte Andréa, ora.	Andres Deuna, <i>otoitz egi- zu.</i>
Sancte Joáñnes, ora.	Yon Deuna, <i>otoitz egizu.</i>
Omnes sancti Apóstoli et Evagelistæ, oráte.	Apostolu ta Ebangelari guztiak <i>otoitz egizue.</i>
Omnes sancti Discípuli Dómini, oráte.	Jesukristoren ikasle Deun guztiak, <i>otoitz egizue.</i>
Omnes sancti Innocéntes, oráte.	Une efubage Santu guz- tiak, <i>otoitz egizue.</i>
Sancte Stéphane, ora.	Esteban Deuna, <i>otoitz egizu.</i>
Sancte Lauréñti, ora.	Laurentzi Deuna, <i>otoitz egizu.</i>
Omnes sancti Mártires, oráte.	Martiri Deun guztiak, <i>otoitz egizue.</i>
Sancte Silvéster, ora.	Silbestre Deuna, <i>otoitz egizu.</i>
Sancte Gregóri, ora.	Gergori Deuna, <i>otoitz egizu.</i>
Sancte Augustíne, ora.	Agustin Deuna, <i>otoitz egi- zu.</i>
Omnes sancti Pontífices et Confessóres, oráte.	Gotzain ta Autorle Deun guztiak, <i>otoitz egizue.</i>
Sancte Benedicte, ora.	Benito Deuna, <i>otoitz egi- zu.</i>

Sante Francisce,	ora.	Prantzizko Deuna, <i>otoitz egizu.</i>
Sancte Camille,	ora,	Kamilo Deuna, <i>otoitz egizu.</i>
Sancte Joáñnes de Deo,	ora.	Joan de Dios Deuna, <i>otoitz egizu.</i>
Omnes sancti Mónachi et Eremítæ,	oráte.	Praile ta Eremutar guztiak, <i>otoitz egizue.</i>
Sancta María Magdaléna,	ora.	Maria Madalenia, <i>otoitz egizu.</i>
Sancta Lúcia,	ora.	Luzia Deuna, <i>otoitz egizu.</i>
Omnes sanctæ Vírgines et Víduæ,	oráte.	Birgin eta Alargun guztiak, <i>otoitz egizue.</i>
Omnes Sancti et Sanctæ Dei, intercédite pro eo (ea).		Jaungoikoaren Santu guztiak, <i>jarri zaitze onen alde.</i>
Propítius esto, parce ei, Dómine.		Onen alde izanik, <i>parkatu egiozu Jauna.</i>
Propítius esto, líbera eum (eam), Domine.		Onen alde izanik, <i>gorde egizu Jauna.</i>
Propítius esto,	líbera.	Onen alde izanik, <i>gorde egizu Jauna.</i>
Ab ira tua,	líbera.	Zure asafetik, <i>gorde egizu Jauna.</i>
A perículo mortis,	líbera.	Eriotz - afizkutik, <i>gorde egizu Jauna.</i>
A mala morte,	líbera.	Eriotz txafetik, <i>gorde egizu Jauna.</i>
A pœnis inférni,	líbera.	Inpernuko nekemiñetatik, <i>gorde egizu Jauna.</i>
Ab omni malo,	líbera.	Gaitz guztietatik, <i>gorde egizu Jauna.</i>
A potestáte diaboli,	líbera.	Deabruaren mendetik, <i>gorde egizu Jauna.</i>
Per nativitátem tuam,	líbera.	Zure Jaiotzeagaitik, <i>gorde egizu Jauna.</i>
Per crucem et passiómem		Zure Kurutze ta Nekal-

tuam,	libera.	diagaitik, gorde egizu Jauna.
Per mortem et sepulturam tuam,	libera.	Zure Eriotza ta llobiratzegaitik, gorde egizu Jauna.
Per gloriosam resurrectionem tuam,	libera.	Zure Berbizkunde aintzaz beteagaitik, gorde egizu Jauna.
Per admirabilem ascensionem tuam,	libera.	Zure Zerura - Igokunde arigariagaitik, gorde egizu Jauna.
Per gratiam Spiritus Sancti Paracliti,	libera.	Espiritu Santuaren doiakaitik, gorde egizu Jauna.
In die iudicii,	libera.	Epaikunde-egunean, gorde egizu Jauna.
Peccatores, te rogamus audi nos.		Guri pekatarioi, azen, entzun eiguzu.
Ut ei parcas, te rogamus audi nos.		Berari parkatu daiozun, azen entzun eiguzu.
Kyrie, eleison,		Jauna, efuki zakiguz.
Christe, eleison.		Jesukristo, efuki zakiguz.
Kyrie, eleison.		Jauna, efuki zakiguz.

Deinde, cum in agone sui exitus anima anxietur, dicuntur sequentes Orationes.

ORATIO

Proficiscere, anima christiana, de hoc mundo, in nomine Dei Patris omnipotentis, qui te creavit; in nomine Jesu Christi Filii Dei Genitricis Virginis Ma-

OTOITZA

¡Kristiñau arima!
Urten egizu mundu onetatik, zu egin zinduzan Aita Jaungoiko Alguztidunaren izenean; zugaitik Nekaldia igaro eban Jesukristo

riæ in nómine beáti Joseph, inclyti ejusdem Vírginis Sponsi: in nómine Angelórum et Archangelórum: in nómine Thronórum et Dominatiónum: in nómine Principátuum et Potestátum: in nómine Chérubim et Séraphim: in nómine Patriarchárum et Prophetárum: in nómine sanctórum Apostolórum et Evangelistárum: in nómine sanctórum Mártyrum et Confessórum: in nómine sanctórum Monachórum et Eremitárum: in nómine sanctárum Virginum, et omnium Sanctorum et Sanctarum Dei: hódie sit in pace locus tuus, et habitátio tua in sancta Sion. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum.

R̄. Amen.

Jaungoiko biziaren izenean; zугan ixuridan Espiritu Santuaren izenean; Andra Maria Birgin eta Jaungoikoaren Ama Deunaren izenean: beronen eskontide goragañi San Jose zoriontsuaren izenean; Aingeru ta Arkaingeruen izenean; Aingeru Jargoi, ta Menderatzaleen izenean; Aingeru Agintari ta Aldunen izenean; Aingeru Argi ta Aingeru Irazekien (Ixiotuen) izenean; Legezateko Aitalen ta Igarleen izenean; Apostolu (Bialdu) ta Ebangelari santuen izenean; Martiri ta Autorle santuen izenean; Prale ta Eremutar santuen izenean; Birgin santuen eta Jaungoikoa'ren Santu guztien izenean. Izan bedi gaur bakea ta atsedena zure

ORATIO

Deus miséricors,
Deus clemens, Deus,
qui secúndum multitudí-
dinem miseratiónum
tuárum peccáta pœni-
téntium deles, et præ-
teritórum críminum
culpas vénia remissió-
nis evácuas: réspice
propítius super hunc
fámulum tuum (hanc
fámulam tuam) N., et
remissiónem ómnium
peccatórum suórum,
tota cordis confessió-
ne poscéntem deprecá-
tus exáudi. Rénova in
eo (ea), piíssime Pa-
ter, quidquid terréna
fragilitáte corrúptum,
vel quidquid diabólica
fraude violátum est: et
unitáti córporis Ecclé-
siæ membrum redemp-

egonleku, eta Sion
santua zure bizitegi;
Jesukristo Jaun bera-
ren bidez. E. Amen.

OTOITZA

Zure eruki andiz
garbaituen pekatuak
kendu eta lengo bide-
bagekerien eruak par-
kamenez ezereztuten
dozuzan Jaun erukior
ta biotz-biguna! Begi-
ratu egiozu abegi onez,
zure otsein (*mirabe*)
N.ri, eta emon egiozu,
biotz osoz eskatzen
deutzun bere pekatu
guztien parkamena.

¡Aita bigun-biguna!
Baíztau egizu bera-
gan, argaltasun betaí-
ez usteldu edo dea-
bruaren azerikeriz or-
bandu izan dan guztia;
eta ezáí egiozu Elei-
zeari, beragaz bat
izan daitean, zure odo-
lez erosiriko zati au.
Onen aieneak entzun

tiónis annécte. Misere-
rére, Dómine, gemitu-
um, miserére lacrimá-
rum ejus: et non ha-
béntem fidúciam, nisi
in tua misericórdia, ad
tuæ Sacraméntum re-
conciliatiónis admítte.
Per Christum Dómi-
num nostrum.

R). Amen.

Comméndo te om-
nipoténti Deo, carís-
sime frater (caríssima
soror), et ei, cujus es
creatúra, commítto: ut,
cum humanitátis débi-
tum morte intervenién-
te persólveris, ad auc-
tórem tuum, qui te de
limo terræ formáverat,
revertáris. Egrediénti
ítaque ánimæ tuæ de
córpoze spléndidus An-
gelórum cœtus occúr-
rat: judex Apostoló-
rum tibi senátus advé-
niat: candidatórum tibi
Mártyrum triumphátor

eta negar - anpuluak
ikusita, eruki zakioz,
Jauna, eta zure erukia
baño beste itxaropenik
eztaukan ezkerro, zure
aizkidetzat artu egi-
zu, ařen. E. Amen.

¡Anai (ařeba) mai-
tea! Zeuretzat eruki
-eske naiagoko Jaun-
goiko Alguztidunari:
eta berak egiņa zarean
ezkerro, bere eskuetan
izten zaitut, eriotzea-
ren bidez, gizatasun
-zořa ordaindu daizu-
nean, biurtu zaitezán
luřagaz egin zinduzán
Egileagana.

Zure arimeak gorpu-
tzetik urten daianean,
ba, Aingeru-aldra diz-
diatzaleak bidera ur-
ten dagitzula; Aposto-
lu epaikarien batzařa

exercitus obviet: liliá-
ta rutilántium te Con-
fessórum turma cir-
cúmdet: jubilántium te
Vírginum chorus excí-
piat: et beátæ quiétis
in sinu Patriarchárum
te compléxus astrín-
gat: Sanctus Joseph,
moriéntium Patrónus
dulcíssimus in magnam
spem te érigat, sancta
Dei Génitrix María su-
os benígna óculos ad
te convértat: mitis, at-
que festívus Christi
Jesu tibi aspéctus ap-
páreat, qui te inter as-
sisténtes sibi júgiter
interésse decérnat. Ig-
nóres omne quod hor-
ret in tenebris, quod
stridet in flamis quod
crúciat in torméntis.
Cedat tibi tetérrimus
sátanas cum satellíti-
bussuis: in advéntu tuo
te comintántibus Ange-
lis contremíscat, atque
in ætérnæ noctis cha-

zure alde izandaiteala;
Garaitza lortu daben
Martiri garbiak, lagun-
du dagitzuela; eta Au-
torle goragañien oste
argiak inguratu zagiza-
la; Birgin pozez bete-
ak, euren lagun egin
zaiezala; San Jose, ilta-
muan dagozanen zain-
dari samur - bigunak,
itxaropen andi - andiz
bete zagizala; Jaungoi-
koa'ren Ama Andra
Maria Birgiñak, bere
begie'rukitsuak zugana
biurtu dagizala; Jesu-
kristo'ren arpegia apal-
ta xeratzu agertu da-
kizula, ta zu be bera-
gaz betiko egotea era-
bagi dagiala. Ez dagi-
zula jakin, egundo be,
zer dan betiko ilunta-
suna, ez betiko su-
-gaña, ez betiko neke-
-miña. Bakian itxi da-
gizuela Satanas zori-
gaiztokoak eta bere
lankideak: Aingeruak

os immáne diffúgiat. Exúrgat Deus, et dissipéntur inimíci ejus: et fúgiant qui odérunt eum, a fácie ejus. Sicut déficit fumus, deficient: sicut fluit cera a fácie ignis, sic péreant peccatóres a fácie Dei: et justí epuléntur, et exsúltent in conspéctu Dei. Confundántur igitur et erubéscant omnes tartáreæ legiónes, et ministri sátanæ iter tuum impedíre non áudeant. Liberet te a cruciátu Christus, qui pro te crucifíxus est. Liberet te ab ætéRNA morte Christus, qui pro te mori dignátus est. Constítuat te Christus Fílius Dei vivi intra paradísi sui semper amœna viréntia, et inter oves suas te verus ille Pastor agnóscat. Ille ab ómnibus peccátis tuis te absólvat,

lagun dozuzala ikus-tean, bilduñez ta ikaraz bete daitezala guztio, eta dardara baten iges egin dagiela betiko gaua dan tokira. «Jagi beite Jaungoikoa, ta banatu beitez bere arerioak; eta iges egin begie bere auretik, berari amurua deutesenak. Keia ezereztuten dan lez, ezereztu beitez danak. Suaren ikutuaz argizaria urtzen dan lez, onantxek galdu beitez pekataria, Jaungoikoaren aurean, eta zuzenak jañi beitez bere maian eta poztu beitez bera-gaz». Izutu ta lotsatu beitez, ba, inpernutar-talde guztiak eta Satanas'en langilak ez daitezala azartu zuri bidea galazoten. Nekemiñetatik atara zalgizala, zugaitik kurtzaldua izan zan Kris-

atque ad dexteram suam in electorum suorum te sorte constituat. Redemptorem tuum facie ad faciem videas, et praesens semper assistens, manifestissimam beatis oculis aspicias veritatem. Constitutus (-a) igitur inter agmina Beatorum, contemplationis divinae dulcedine potiaris in saecula saeculorum. R). Amen.

---

to'k. Betiko eriotzatik gorde zagizala, zugaitik il nai izan eban Jesus'ek. Jaungoiko bizia-aren Semeak jañi zagizala zu, egundo bere margulduten ez direan landa ta lorategi zora-gañietan, eta benetako Artzain arek bere arditzat ezagutu zagizala antxe beti. Parkatu begitzuz Berak zeure pekatu guztiak, eta opa beitzu, bere autuakaz bere eskumaldean jarteko zori ona. Ikusi daizula arpegiz-arpegi zure Salbagi-lea, eta bere auzez-auze egonik, ikusi daizula begi zoriontsuz ta argi-argi emen ikusten ez dogun egia.

Eta Santuen artean jañirik, euki daizula beti ta beti, Jauna auzez-auze ikusteak emoten dauan atsegin-go-za. E. Amen.

ORATIO

Súscipe, Dómine, servum tuum (ancillam tuam) in locum sperándæ sibi salvatiónis a misericórdia tua. R). Amen.

Libera, Dómine, ánimam servi tui (ancillæ tuæ) ex ómnibus periculis inferni, et de laqueis pœnarum et ex omnibus tribulatióibus. R). Amen.

Libera, Dómine, ánimam servi tui (ancillæ tuæ), sicut liberásti Henoch et Eliam de commúni morte mundi. R). Amen.

Libera, Dómine, ánimam servi tui (ancillæ tuæ), sicut liberásti Noe de dilúvio. R). Amen.

OTOITZA

Artu egizu, Jauna, zure otsein (mirabe) au, zeure érukiañen bakar-bakarik itxaron izan daun betiko osasunezko tokian. E. Amen.

Gorde egizu, Jauna, zure otsein (mirabe) onen arimea, inpernu-ko arisku guztietatik eta oñazezko sareetatik eta naibage guztietatik. E. Amen.

Gorde egizu, Jauna, otsein (mirabe) onen arimea, Enok eta Elias eriotza orokoréti (jatoriz guztiak igaro bear dogun eriotzatik) gorde zenduzan lez. E. Amen.

Gorde egizu, Jauna, zure otsein (mirabe) onen arimea, Noe urioldeetik gorde zenduan lez. E. Amen.

Líbera, D ó m i n e ,
ánimam servi tui (an-
cillæ tuæ), sicut libe-
rásti Abraham de Ur
Chaldeórum. R). Amen.

Líbera, D ó m i n e ,
ánimam servi tui (an-
cillæ tuæ), sicut libe-
rásti Job de passióni-
bus suis. R). Amen.

Líbera, D ó m i n e ,
ánimam servi tui (an-
cillæ tuæ), sicut libe-
rásti Isaac de hóstia,
et de manu patris sui
Abrahæ. R). Amen.

Líbera, D ó m i n e ,
ánimam servi tui (an-
cillæ tuæ), sicut libe-
rásti Lot de Sódomis,
et de flamma ignis.
R). Amen.

Líbera, D ó m i n e ,
ánimam servi tui (an-
cillæ tuæ), sicut libe-
rásti Móysen de manu

Gorde egizu, Jauna,
zure otsein (mirabe)
onen arimea, Abran
Kaldeataren su-gáretik
gorde zenduan lez.
E. Amen.

Gorde egizu, Jauna,
zure otsein (mirabe)
onen arimea, Job bere
nekemiñetatik gorde
zenduan lez. E. Amen.

Gorde egizu, Jauna,
zure otsein (mirabe)
onen arimea, Isak opa-
ri izan barik, bere Ai-
taren eskuetatik bizi-
rik atara zenduan lez.
E. Amen.

Gorde egizu, Jauna,
zure otsein, (mirabe)
onen arimea, Lot So-
doma'tik eta bertako
su artetik gorde zen-
duan lez. E. Amen.

Gorde egizu, Jauna,
zeure otsein (mirabe)
onen arimea, Moises
Egipto'ko Efege Pa-

Pharaónis regis Ægypti-
tiórum. R). Amen.

Líbera, D ó m i n e,
ánimam servi tui (an-
cillæ tuæ) sicut libe-
rásti Daniélem de lacu
leónum. R). Amen.

Líbera, D ó m i n e,
ánimam servi tui (an-
cillæ tuæ), sicut libe-
rásti tres púeros de
camino ignis ardéntis,
et de manu regis iní-
qui. R). Amen.

Líbera, D ó m i n e,
ánimam servi tui (an-
cillæ tuæ), sicut libe-
rásti Susánnam de fal-
so crimine. R). Amen.

Libera, D ó m i n e,
ánimam servi tui (an-
cillæ tuæ), sicut libe-
rásti David de manu
Regis Saul, et de manu
Golíæ. R). Amen.

raon ' en eskuetatik
gorde zenduan lez.
E. Amen.

Gorde egizu, Jauna,
zure otsein (mirabe)
onen arimea, Daniel
leoe-lezatic atara zen-
duan lez. E. Amen.

Gorde egizu, Jauna,
zure otsein (mirabe)
onen arimea, iru gas-
teak su-gárez beteriko
labatik, eta biotz-go-
gořeko Éregearen es-
kuetatik gorde zendu-
zan lez. E. Amen.

Gorde egizu, Jauna,
zure otsein (mirabe)
onen arimea, Susana
guzuřezko salakuntza-
tik gorde zenduan lez.
E. Amen.

Gorde egizu, Jauna,
zure otsein (mirabe)
onen arimea, Dabid,
Saul Éregearen eta
Goliat ' en eskuetatik
gorde zenduan lez.
E. Amen.

Libera, Dómine, ánimam servi tui (ancillæ tuæ), sicut liberásti Petrum et Paulum de carcéribus. R. Amen.

Et sicut beatissimam Theclam Virginem et Mártirem tuam de tribus atrocíssimis tormentis liberásti, sic liberáre dignéris ánimam hujus servi tui (ancillæ tuæ), et tecum fácias in bonis congaudére cælestibus. R. Amen.

ORATIO

Commendámus tibi, Dómine, ánimam fámulæ tuæ N., precamúrque te, Dómine Jesu Christe Salvátor mundi, ut, propter quam ad terram misericórditer descendisti, Patriarchárum tuórum sínibus

Gorde egizu, Jauna, zure otsein (mirabe) onen arimea, Pedro ta Paulo Kartzelatik atarra zenduzan lez. E. Amen.

Eta Tekla Deuna, Birgin eta Martiri zorionekoa, iru neke ta oñaze ikaragañietatik gorde zenduan lez, gorde egizu, onantxek, zeure otsein (mirabe) onen arimea be, eta, ařen, zeruko ontasun - artean poztua izan daitela. E. Amen.

OTØITZA

Zure erukiaren eskuetan izten dogu zure otsein (mirabe) onen arimea; ta munduaren Salbatzaile zarean Jesukristo gure Jaun oreri biotz biotzez eskatzen deutzugu, bere bila, eruki osoz, luñera jatsi ziñan ezkerro, ez

insinuáre non rénuas. Agnósce, Dómine, creatúram tuam, non a diis aliénis creátam, sed a te solo Deo vivo et vero: quia non est álius Deus præter te, et non est secúndum ópera tua. Lætífica, Dómine, ánimam ejus in conspéctu tuo, et ne memíneris iniquitá- tum ejus antiquárum, et ebrietátum, quas suscitávit furor, sive fervor mali desidérii. Licet enim peccáverit, tamen Patrem, et Fí- lium, et Spíritum Sanctum non negávit, sed crédidit, et zelum Dei in se hábuit, et Deum, qui fecit óm- nia, fidéliter adorávit.

dagizula itxi zure Ai- talenen (Patriarken) atseden edeíean artu nai ezik. Ezautu egizu, Jauna, Kristiñau au, ez guzuítezko jainkoak egiñikotzat, egizko Jaungoiko bizia zarean oírek egiñikotzat baño, eztago ba, zeu kendu ezkerro, beste Jaungoi- korik, ez zuri zeure lan ariagañietan urik emon daikezunik be. Poztu egizu, Jauna, zure aur- ean, onen arimea; eta beronek, naiz berota- sunez, naiz griña txar- en irikiñez, egin izan zituan antxiñeko txar- kerik ta zorabioetaz, ezaitez, aren, crain go- mutau. Pekatu egin izan badau be, eztauz Aita ta Semea ta Es- piritu Santua iñoiz ukatu, beti siñestu ba- ño: Jaungoiko-zaleta- suna be izan dau beti biotzean; eta gauza

ORATIO

Delicta juventutis,
et ignorantias ejus,
quæsumus, ne memi-
neris, Dómine: sed
secúndum magnam mi-
sericórdiam tuam me-
mor esto illius in gló-
ria claritátis tuæ. Ape-
riántur ei cæli, collæ-
téntur illi Angeli. In
regnum tuum, Dómi-
ne, servum tuum (an-
cillan tuam) súscipe.
Suscipiat eum (eam)
sanctus Michael Ar-
chángelus Dei, qui
militiæ cæléstis méruit
principátum. Véniant
illi óbviám sancti An-
geli Dei, et perdúcant
eum (eam) in civitá-
tem cæléstem Jerúsa-
lem. Suscipiat eum

guztiak egin ebazam
Jaungoikoa, zintzota-
sunez, jauretsi ta gurtu
izan dau beti.

OTOITZA

Jauna! Áren eska-
tzen dautzugu ez daio-
zula onen gastaroko
pekatu ta utsai bat-be-
yaramonik egin, zeure
eruki andi-andiz zeru-
ko argitasunean bera-
tzaz gomutau zaitez
baño. ZeruaK idegi
beikioz. Aingeruak
poztu beie. Artu egi-
zu, Jauna, Zeruko Jau-
regian, zeure otsein
(mirabe) au. Egin beio
ongi-etoña zeruko gu-
dari taldearen agintari
dan Migel Goiainge-
ruak. Bidera urten be-
gioe zeure Aingeru
santuak, eta eroan be-
gie zeruko Jerusalem
urira. Ára ona egin
begio, zeru-jauregiko

(eam) beátus Petrus Apóstolus, cui a Deo claves regni cælestis tráditæ sunt. Adjuvet eum (eam) sanctus Paulus Apóstolus, qui dignus fuit esse vas electiõnis. Intercédant pro eo (ea) sanctus Joánnes eléctus Dei Apóstolus, cui reveláta sunt secréta cælestia. Orent pro eo (ea) omnes sancti Apóstoli, quibus a Dómino data est potéstas ligánda atque solvénda. Intercédant pro eo (ea) omnes Sancti et Elécti Dei, qui pro Christi nómine torménta in hoc sæculo sustinuérunt: ut vínculis carnis exútus (-a), pervenire mereátur ad glóriam regni cælestis, præstánte Dómino nostro Jesu Christo: Qui cum Patre et Spíritu Sancto vivit et regnat in

giltzak zeuk emon zeuntsazan Pedro Apostolu zorientsuak. Lagundu begio zeure autua izan zan Paulo Bialduak. Jañi bedi bere bitarteko zeure eskutukiak (misterioak) zeuk iragañi zeuntsazan San Juan Apostolu kutuna. Bere alde otoi egin begie Zeugandik lotu ta azkatzeko eskubidea artu eben beste Apostolu santuak be, eta Kristo'ren izenagaitik mundu onetan neke - oñazeak igaro izan dabezan guztiak; aragiaren lokañiak ausita, Aita ta Espiritu Santuagaz Jesukristo gure Jauna betiraun guztian bizi ta Efege dan zeruko zorientasunera eltzea lortu dagian. E. Amen.

---

sæcula sæculórum.
R. Amen.

ORATIO

Clementíssima Virgo Dei Génitrix Maria, mæréntium píssima consolátrix, fámuli (vel fámulæ) hujus N. spíritum Fílio suo comméndet, ut hoc máterno intervéntu terróres mortis non tímeat; sed desiderátam cæléstis pátriæ mansiónem, ea cómite, lætus (vel læta) ádeat.
R. Amen.

ORATIO

Ad te confúgio, sancte Joseph, Patrónne morientium, tibi que, in cujus beáto tránsitu vígiles adstiterunt Jesus et Maria, per hoc utrúmque caríssimum pignus, áni-

OTOITZA (Ama Birjiña'ri)

Andra Maria, Jaungoikoaren Ama érukior ta naibagetuen pozkileak kerizpetu begi otsein (mirabe) onen arima, bere Semearen aúfean; Amaren bitartekotasun gozoz, eriotz ikaragafíaren bildurá garaituta, beti egafi biziz itxaron izan daun zeruko aberíra, bera lagun dala, betiko biziten pozik joan daitean. E. Amen.

OTOITZA (San Jose'ri)

Il zorian dagozanen Zaindaria zarean, eta zeure eriotzan Jesus ta Maria zeure ondoan izan zenduzan Jose Deuna: zugana gatoz, eta lagun maitegafi ta kutun bi oneikaitik es-

mam hujus famuli tui N. (famulæ tuæ N) in extremo agone laborantem, enixe commendo, ut ab insidiis diaboli, et a morte perpétua, te protegente liberetur, et ad gaudia æterna pervenire mereatur. Per eundem Christum Dominum nostrum. R. Amen.

katzen deutzugu, iltamuan dagon otsein (mirabe) onen arimea, aŕen, zure ardurapean artu dagizula, deabruaren maltzurkerietatik eta betiko eriotzatic iges egiñik, zeure laguntzaz eta Kristo gure Jaunaren bitartez, betiko zorionean sartzea lortu dagian.

E. Amen.

Tres piæ et utiles morientibus Orationes, cum tribus Pater noster, et tribus Ave Maria, in agone mortis recitandæ.

Primo dicitur: Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster. Ave Maria.

ORATIO

Dómine Jesu Christe, per tuam sanctissimam agoniam, et orationem, qua orásti pro nobis in monte Olivétii, quando factus est sudor tuus sicut guttæ sanguinis decurrentis in terram: óbsecro te, ut multitudinem sudó-

OTOITZA

Jesukristo neure Jauna, Zuk Olibet'eko mendian luñerañoiko izerdi-jarioz gure alde igaro zenduan eriotz-laŕi ta egin zenduan otoiaŕagaitik, aŕen eskatzen deutzut, eriotz-ikaraz gure alde ixuri zenduan zeure odol

ris tui sanguinei, quem præ timóris angústia copiosíssime pro nobis effudisti, offerre et osténdere dignéris Deo Patri omnipoténti contra multitudínem ómnium peccatórum hujus fámuli tui (fámulæ tuæ) N., et libera eum (eam) in hac hora mortis suæ ab ómnibus pœnis et angústis, quas pro peccátis suis se timet meruisse: Qui cum Patre et Spíritu Sancto vivis et regnas Deus in sæcula sæculórum. R). Amen.

ugari-ugari ori, otsein (mirabe) onen pekatu guztien ordaintzat Goiko Jaun Alguztidunari eskiñi ta aurkeztu dagiozula; eta betiraun guztian bizi ta Erege zarean Jaungoiko orek gorde dagizula gaxo au bere eriotzako ordu onetan, bere pekatuakaitik irabazi izan ete-dabezan bildurez dagoan oñazeta ikara-lari guztietatik. E. Amen.

Secundo dicitur: Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster. Ave Maria.

ORATIO

Dómine Jesu Christe, qui pro nobis mori dignátus es in cruce, óbsecro te, ut omnes

OTOITZA

Gugaitik Kurutzean il nai izan zenduan Jesukristo Jauna, Añen eskatzen deutzut, es-

amaritúðines passió-
num, et pœnárum
tuárum, quas pro no-
bis míseris peccatóri-
bus sustinuísti in illa
hora, quando sanctís-
sima ánima tua egrés-
sa est de sanctíssimo
córpoze tuo, offérre
et osténdere dignéris
Deo Patri omnipoténti
pro ánima hujus fámu-
li tui (fámulæ tuæ) N.,
et libera eum (eam) in
hac hora mortis ab
ómnibus pœnis et pas-
sióñibus, quas pro
peccátis suis se timet
meruisse: Qui cum Pa-
tre et Spíritu Sancto
vivis et regnas Deus
in sæcula sæculorum.
R). Amen.

kiñi ta aurkeztu dagio-
zuzala zeure Goiko
Aitari, otsein (mirabe)
onen arima-aldez, Zuk
gu pekatariokaitik,
kurutzean batez bere,
zeure arima santuak
gorputz santutik urten
ebanean igaro zendu-
zan nekemin gaíatzak;
eta Aitagaz ta Espiritu
Santuagaz bizi ta Eře-
ge zarean ořek jabon
dagizula gaixo au be-
re eriotzako ordu one-
tan, bere pekatuakaitik
irabazi izan ete-dabe-
zan bilduřez dagoan
oñaze ta nekemin guz-
tietatik. E. Amen.

Tertio dicitur: Kyrie, eléison. Christe, eléi-
son. Kyrie, eléison. Pater noster. Ave María.

ORATIO

Dómine Jesu Chris-
te, qui per os Prophé-

OTOITZA

«Goiko maitasunez
maitatu zindudazan,

tæ dixisti: In caritate perpétua diléxi te, ideo attráxi te miserans; óbsecro te, ut eámdem caritátem tuam, quæ te de cælis in terram ad tolerándas ómnium passiónum tuárum amaritúdines attráxit, offérre et osténdere dignéris Deo Patri omnipotenti pro ánima hujus fámuli tui (fámulæ tuæ) N., et líbera eum (eam) ab ómnibus passió nibus et pœnis, quas pro peccá tis suis timet se meruisse. Et salva ánimam ejus in hac hora éxitus sui. Aperi ei jánuam vitæ, et fac eum (eam) gaudére cum Sanctis tuis in glória ætérna. Et tu, piíssime Dómine Jesu Christe, qui redemísti nos pretiosíssimo sá nguine tuo, miserére ánimæ hujus fámuli tui

eta ořegaitik eřukiz neuganatu zaitut, Igarlearen bidez esan zenduan Jesukristo neure Jauna! Ařen eskatzen deutzut, eskiñi ta aurkeztu daiozula arima onen alde Jaungoiko Alguztidunari, Zeu, zeure neke guztien mingoztasunak igaroten, zerutik luřera ekaři zinduzan zeure maitasuna berbera; eta jabon dagizula gaixo au, bere pekatuakaitik irabazi izan ete-dabeban bilduřez dagoan nekaldi ta oñaze guztietatik, eta zeruratu dagizula, ařen, mundu oneri agur egiteko ordu onetan. Idegi egiozu bizitzako atea, eta, ařen, pozez beterik bi zi daitela zeure santuakaz, betiko zorionean. Bai, ařen, zeure odolagaz erosi ginduzan Jesus eřukior

(fámulæ tuæ), et eam
introducere dignéris
ad semper viréntia et
amœna loca paradísi,
ut vivat tibi amóre in-
divisibili, qui a te, et
ab eléctis tuis num-
quam separári potest:
Qui cum Patre et Spí-
ritu Sancto vivis et
regnas Deus in sæ-
cula sæculórum.
R. Amen.

-éfukior ori, érukitu
zakioz zeure otsein
(mirabe)onen arimeari,
eta sartu egizu, zeu
Aitagaz ta Espiritu
Santuagaz betiraun
guztian bizi ta Érege
zarean atsegiñezko ze-
lai ta lorategi edere-
tan, zugandik geiago
iñoiz banatu ezindako
maitasunean bizi dai-
tean. E. Amen.

Hæc, et his similia poterit prudens Sacerdos vulgari, vel latino sermone, pro personæ captu, morienti suggerere.

OARÁ.—*Ez begi uste izan inortxok bere otoitz oneik **Euskeraz** edergari ta apaingaritzat ipini direala, ez. Eleizearen gogo bizia da otoitz oneik geixoak **Lingua vernacula**, al dauala, zer esaten dauen aituta esatea. Beraz, geixoa ikaratuko dan bildur-aitzak ez beite oituraz lez beste alderantz jo. Geixo-zain bizi-tzak darakusgu eriotzarik opagari ta zoragarienak azken oneixek direala.*

Ama Birjiñari Otoitza

O Birgiña Maria! Zure Seme laztana aiskiderik maiteenak eurak be arerioen eskuetan bera bakar-bakarrik itxi ebenean, eta orduan arerioak gaizkin bat bailitzan, lotuta, kaleak

zear, epaitegira eroan ebenean, zeure biotzak artu eban naibage ikaragañiagaitik, guk itxaropen osoz, seme lez, eskatzen deutzugu, iltamuan dagoan geixo oneri lagundu daiozula, bere pekatuen damu ta garbaia artu-ta, ez arerioen aurrean, ez Jaungoiko zuzenaren epaitegian, ezeren bildur izan ez daitean. Amen.

O zeruko Ama laztana, Zeure begien poz-atsegiña zan Jesus, bilosik, kurutzean josita, odolezko izerditan, eta ainbeste zauri aldean ebazala ikustean zeure biotzak artu eban naibageagaitik; Ama! zeuk, zeure semea kurutze-goian estu ta lañi, Aitari deika ikusi zenduan-ean artu zenduan naibageagaitik; eta une negargañi aretan, zeure biotz uratuak igaro eban samintasun izugañiakaitik, apaltasunez eskatzen deutzut, eriotzako lañi-aldian lagundu dagiozula geixo oneri, bere erua atsegetu barik eta bere ontasunez arrotu barik, betiraun guztian zeru goian bizi daitean. Amen.

Aingeru Jagoleari Otoitza

O Jaungoikoaren Aingeru Santu, Kristiñau onen laguntzale ta zuzedaria! ¿Zer emon leuskizu onek, edo zer emon geuskizu guk, beronen izenean eta bere alde, zuk berari egin izan deutzazun mesede bakoitzaren orde? ¿Zer, ainbeste ariskutatik gorde, ainbeste denporan zaindu, ta ainbeste laguntasun osasungari emon

izan deutsozulako? Egiz, ezer bez, zerutar me-
sedeak, gure indaiez goitik dagoz-ta. Ori ta
guzti be, apaltasun guztiagaz otoi dagitzugu,
bere itxikeri, lotsagaldu, ta utsegite guztiakai-
tik, eta beronentzat parkamena eskatzen dogu.
Ainbeste denporan bizirik gorde zendun orek,
azken-ordu onetan be, lagundu egiozu. Ez egi-
zu ba, bertan bera itxi; bildur-ikara, arerioen
lakio, tentaketa ta gaitz guztietatik sendo jaso
ta gorde egizu baño. ¡Aingeru santua! Izan za-
kioz geixo oneri zaindari zintzo; zuri yagotzu
ba onen ardurea eukitea, au aldeztutea, ta
onen betiko osasuna, zeure gogo guztiagaz
bilatutea.

Ez egizu, ba, itxi gexo au, Jaungoikoagaz
bakiak egin-da gero, asaez barik, bere eruki
ta biguntasunez, Bere eskuetan ezari dagizun
artean. Ea, ba, zaindari zintzoa: irabazi begi
bein betiko, zure bidez, Jesukristo'k arima au;
ezaitez beragandik aldendu, ta ezaitez azpeltu
bere alde otoi egiten, betiraun guztian onetsia,
ta zorientzua dan Jaungoiko andiagandik zori-
ona artu dagian artean. Amen.

San Migel Goiaingeruari Otoitza

¡San Migel Goiaingerua! Epaikari (juez)
zuzenaren aurean jari zaitez arima onen alde.
¡O iñoiz azpiratu bako gudalaria (geferua)!
Lagundu egiozu azkenetan dagoan otsein (mi-

rabe) oneri, eta gorde egizu sendoro inpernuko deabru ta inpernutañen irudikizun ta azerikeri guztietatik. Onez ganera, añen, eskatzen deutzugu, bere bizitzako azken ordu onetan artu daizula eruki andiz bere arimea, ta biguntasunez zeure besoetan eroan dagizula, Jesukristo gure Jaunagaz, betiraun guztian Erege izaten, atsegiña, argia ta bakia baño eztagoan tokira. Amen.

Jesukristo gure Jaunari otoitz batzuk

1

Kurutzean zengozala, zeu an josi zinduezanen alde, «Aita Parkatu egiezu» esan zenduan Jesus biguna! Biotz-biotzez eskatzen deutzugu, zure otsein (mirabe) onegan zeure otoiaren indañoak bañien-baño agertu daitezala, eta beronek, ausaz, egin izan deutzuzan irain guztiak parkatu dagiozuzala. Onez gañera eskatzen deutzugu, Ama naibagetuari ikasla maitea ta ikasla maiteari Ama naibagetua emon zeuntsan lez, onantxek, bardin, bioen irabaztez, otsein (mirabe) onen arimea be, zeuretzat artu eta zeruetako jaubegei egin dagizula. Amen.

2

Gure osasunagaitik, geure pekatuen zoña zeure gorputz minberean artu, eta oraindio be nekemin gañatzagoak igaroteañen, Jaungoiko-

tasunak emon leuskizun poza bera be bertan bera itxi, ta, «Jauna, Jauna, ¿zer dala ta itxi nozu?» deadar egin zenduan Jesus bigun-biguna, eta Jaungoiko eta gizonen bitarteko eruki-tsua! Zure eruki-eske gatoz, zure otsein (mirabe) onen arimeari lagundu daiozun; eta bere arimearen alde jañirik bera zure poztasun gozoz poztu daizun; eta azkenik, Zuk zeure aurpegi eta zeure laguntza zoragafiaren gozotasuna beragan ixuririk, berak zure argitasunezko besoe-tan azken-arnasa emon dagian.

Gure Jaun eta Jaungoikoa! Zeruratu egizu otsein (mirabe) onen arimea, eta onetsi egizu berau zeru goitik; gogor egiezu, oneri gogor egiten deutsoen guztiai; aituten emon egiozu zeu nor zarean, eta esan egiozu: «Neu naz zure osasuna».

¡Jesus! onantxek izan bedi! Izan zaitez otsein onen osasuna; zaindu egizu zoritxar guztietatik; ikusi egizu bere egoera lafia; ezaitez ixildu, eta ezaitez beragandik aldendu; urten egizu bere alde, deabruaren labankeriekaz zugandik banandu barik, zure laguntzaz beti-betiko zerura igon dagian. Amen.

3

Erukiaren itua zarean Jesus Jauna! Erakutsi egiozu kristiñau gaixo erukafi oneri zure erukia, ta lagundu egiozu azken beañizan onetan.

¡O Jesus ona! Jañi egizu zure Nekaldi, Kuru-

tze ta Eriotzea, zure epaikunde ta onen arimearen artean. Ona emen, Jauna: norantz zuzendu ezekiana zугanuntz zuzentzen da. Ez egizu, ba, jaurti: Zure erukiaren neuriz erukitu zakioz, eta agindu egizu, bere arimea, zeure bake santuan artua izan daitela: bere belarrietan durundi egin dagiala abots gozo onek: «Gaur nigaz izango zara atsegin-lekuan». Artu egizu berau zeure laztan gozo artean, eta eroan egizu zeugana bere arimea. Abegi on egiozu, Jauna, zeure erukian. Onantxek izan bedi, Jesus ona! Artu, bai, bere arimea bake santuan. Amen.

4

¡O, beste nekaldi askoren artean, kurutzean gorputzeko egañi biziz «Egañi naz» esan zenduan Jesus, Jaungoiko ta gizonen bitartelari gozo-gozoa! Añen, biotz-biotzez eskatzen deutzugu, ixiotu dagizula otsein (mirabe) onen arimea, luñera ekarten etoñi ziñan su berberagaz; onantxek, zeruko su oñetan, bere grña txar guztiak eñerik, bere arima ta gorputza zure egañi bakañik izan daitezán, eta amen zeu maitetu, zeu biñatu, zeu aurkitu ta zeugan atsegin bakaña izan ondoren, gero, zeure Nekaldi gogofaren irabaztez, poz-pozik, betiko onespena artzen zeruetara igon dagian. Amen.

5

O Jesus agurgaña! ¡O, ontasun amaibagea! ¡O, kurutzean ozpiña (biñagria) emon eutzue-

nean, «Nireak egin dau» esanaz, zeure gogoa emon zenduan Jesus gurgari ta ontasun mugarik bagea! Añen, eskatzen deutzugu, azkenetan dagoan arima oni ezari dagiozula zure graziaren ezti gozoa ta siñesmenaren argi dizdiatzailea, azken-arnasa zeure beso argitsuetan emon dagian, eta bildur barik esan al dagitzun: «Jesus, erukior-erukioña: ona emen ni; zugana nator; zure abots eztitsuagaz artu egizu betiko argitan nire arimea». Amen.

Jesus'en izen gozo-gozoari otoitz batzuk

1) ¡Jesus, Aitaren argitasuna! Jesus, betiko argiaren erañu bizia! ¡Jesus, zuzentasunaren ituñia! ¡Jesus, munduko argia! Jesus, gure argi bizi-bizia! Argitu egizuz zure otsein (mirabe) onen begiak, beti-betiko itxi ez daitezán; eta zure izenaren aintzatasunaren, izan zakioz benetako Jesus (Salbagilea).

2) Jesus, gure Beñeroslea! Jesus, gure zoñen ordainlaria! Jesus, gure Santutasuna! Galdurikoen bila etori ziñean Jesus artzain ona! Arima au betiko galdu ez daitean, zeure izenaren santutasunaren izan zakioz benetako Jesus. Amen.

3) Jesus, gure sendagaia! Jesus, gure babespea! Jesus, gure pozkañia! Jesus, gure zaindaria! Jesus, gure laguntzailea! Betiko galbide-tik gorde egizu zure otsein (mirabe) onen arimea, eta bere itxaropenari utsik emon barik,

zeure izenaren santutasunañen izan zakioz gaxo oni benetako Jesus. Amen.

4) Jesus, bizi ta ilen Epaikaria! Jesus, gure Legea! Jesus, gure osalaria! Jesus, gizonen bitartekoa! O, Jesus, Aitaganako bitartelari bikaña! Parkatu egiozuz Zeure odolagaz erosi zenduan otsein (mirabe) oneri bere okeñak, eta beronegaz betiko asañe izan barik, zeure izen santuaren goratasunañen, izan zakioz benetako Jesus. Amen.

5) Jesus, gure maitia! Jesus, gure egaña! Jesus, gure Gloria! Jesus, gure Jaungoikoa! Amatau egizu zure otsein (mirabe) onegan lur-maitasuna, eta biztu egizu bere biotzean zeuganako maite-gaña, eta zure izen santuaren aintzatasunañen izan zakioz benetako Jesus; bizitza onen ondoren, zeruko santu ta autuen ondoan, egundo ez begiak ikusi, ez belañiak entzun, ez gizonari burutik amesetan be igaro ez yakon zoriontasunaren zati bat artzen, beti-betiko, zerura igon dagian. Amen.

Eskaria

¡O, Jesus ona! Erükiz eta biguntasunez oso heteriko Jesus gozoa! O, Jesus, ezti-eztia! Zeure eruki andiak eskatuten dauanez, erukitu zakioz geixorik dagoan otsein (mirabe) oni. O, Jesus bigun-biguna! Pekatariakaitik ixuri nai izan zenduan odol goragañagaitik añen eskatzen deutzugu, bere eru guztiak garbitu dagizuzala,

eta erukiz begiratu dagiozula zeure izen santua agoan dabela eruki-eske yagotzun geixo oneri.

O, Jesus'en izen atsegingaria! O, Jesus'en izen sendagarria! ¿Zer esan nai dau «Jesus» izenak Salbagilea baño? Oregaitik, Jesus, zeure izen santuaeren, izan zakioz geixo oni benetako «Jesus», eta zeruratu egizu. Ez egizu galtzen itxi zeuk ezer-ezetik egin zenduana. O, Jesus bigun-biguna, eruki zakioz oni oretarako garaia dan artean, eta epaikunde-aldian ez egizu galdu, ilak eta inpernuan dagozanak etzaitue goratuko-ta.

¡O, Jesus, maitati-maitatia! O, Jesus, bigun-biguna! O, Jesus, zugaran siñesten dabenen osasuna! O, Jesus, zugarana jotzen dabenen babes! O, Jesus pekatu guztien parkamen gozo-gozoa! O, Jesus Jaungoikoaren bildotsa! O, Jesus, Birgiña Maria'ren Semea! Gorde egizu zeure otsein (mirabe) au tentaketa lafi guztietatik, eta, aeren, bialdu egizu zerutik zeure Aingeru santua, berau gorde, aldeztu, beroneri lagundu, berau ikertu, berau zaindu, eta mundu onetatik urtekeran beronen arimea pozezko atsegin lekuan berealaxe artu dagian. Amen.

**Tentaketan (ziltzaldian) ez jausteko
laguntza Andra Mariari eskatzeko
Otoitz batzuk**

1) O Andra Maria, Ama guztiz biguna: eruki zakidaz, aeren, eta entzun egizuz adi-adi nire

intziri ta eskariak: aŕen, Ama maitea, ez dagidala nik, nire indaŕez gañetiko tentaketarik (ziltzaldirik) izan.

2) Andra Maria, zeruko Éregiña: biotz-biotzez eskatzen deutzut, siñesmenean, itxaropenean eta goi-maitasunean iraun dagidala beti.

3) O, Andra Maria: erakutsi egizu nire Amazareana, ta lagundu ta gorde nagizu inpernutaŕakaz darabildan buŕuka gogor onetan.

4) O, Amarik érukioŕena: Orain arte ez da iñoiz entzun, zuk, bertan bera itxi dozunik baxu bere, zugana zuzendu, zugana eldu ta zuri laguntasuna eskatu deutzunik. Orain artean entzun eztana, gaur nigan lenengoz entzungo ete-da? Ez, Ama, ez; lagun zakidaz, gure arerioak esan ez dagien poz-pozik, érukiaren iturira etofi eta iturria agortuta aurkitu dodala.

Onetarakoxe Otoitza Arantzazu'ko Amari

Arantzazu'ko Ama maitea: Alkaŕen kontra ebiltzan Euskaldunak zure ardurapean batu-teaŕen, Aloña - mendian agertu ziñalako, eta aŕezkero zure eskuan daukazuzan ontasun amaibageak, bein be etenbaga geure artean zabaltzen dozuzalako, euskeldun esker onekoak euren zerutar Zaindari nagositzat artu zinduezan geure Ama biotz-samuŕa! Éruki zakidaz, aŕen niri; eta artu nagizu zeure babes atsegin-

gañian, eta zaindu nagizu, neure griña okeñen azpian naspilduta galdu ez naitean. Amen.

**Azkenaldian geixoa zirikatzen ibili oi
diran arerioak uxatzeko Taulero
Deunak egin, eta gañera, indar
andikoa zala esaten eban Otoitza**

Ene Jauna! Zuk, zeure aitatiar maitasun ta indañez, zeuretzako egin zenduan gizon (emakume) erukaña naz! Ene Jesukristo Jauna! Zuk, zeure eriotza lotsagafi ta orbangeaz, arerioen buztañipe astunetik atara zenduan gizakia naz. Zuk bakarik daukozu, ba, Jauna, aginpide ta eskubidea nire gain. Jauna, ni, Zeuk, zeure amaibako zerura eroan neinkezun gizaki erukañi bat naz. Zeure erukian uste ta itxaroten dot.

**Iñaki Loiolatañaren eskari bizi ta samuñak
Jesus Salbagileari**

Kristoren arimea, santutu nagizu.
Kristoren gorputza, zeruratu nagizu.
Kristoren odola, birlorau nagizu.
Kristoren saiatzeko ura, garbitu nagizu.
Kristoren nekaldia, sendatu nagizu.
O Jesus ona, entzun egidazu.
Zeure zaurien bañuan, gorde nagizu.
Zeugandik aldenduten, ez egidazu itxi.
Arerio gaiztoagandik, gorde nagizu.

Neure eriotz-aldean, deitu egidazu.
Eta zeugana joatea, agindu egidazu.
Zeure Santuakaz beti ta beti goretsi zaidan.
Amen.

(300 eguneko parkamenak esaten dan bakotxean).

Jesus'en Biotzari Otoitza

Betiko ta Alguztidun Jaungoikoa! Begiratu egiozu, aŕen, zure Seme maite-maitearen Biotzari ta berak pekatarien alde eskiñiriko gorespen ta ordain-sariari; eta eŕuki eske yatortzun oneri emon egiozu zeure parkamena, Jauna; gizaldi ta gizaldietan zugaz ta Espiritu Santuagaz batean Eŕege bizi dan Jesukristo zure Seme ofen beraren izenean. Amen.

Hortetur præterea, ut eo modo quo potest saltem ex corde ita per intervalla precetur:

1) Eŕuki zakidaz, Jauna, zeure eŕuki andi-andiz.

2) Jauna, zeugan itxaron izan dot, beti; ez naitela galdu gaur betiko.

3) Jauna, zeure eskuetan izten dot neure gogoa; Egiaren Jaun ta Jaungoikoa, zeure odollez biŕerosia naz.

4) Ene Jaungoikoa, lagun zakidaz: ene Jauna, niri laguntzera azkar etoŕi zaitez.

5) Jauna, izan zakidaz Jaungoiko laguntzale.

6) Ene Jaungoikoa, eŕuki zakidaz niri, pekatari oneri.

7) Jesukristo bigun-biguna, zeure nekaldi done-donearen indañez artu nagizu zeure autuen artean.

8) Jesukristo neure Jauna, artu egizu nire arimea.

9) Maria, Ama eskertsu ta erukioña, arerioa-kandik zaindu nagizu ta neure eriotz orduan artu.

10) Jaungoikoaren Aingeru Santua, zaindu nagizu.

11) Aingeru ta Santu guztiak, nire bitarteko jañi zaitez, ta lagundu egidazue.

Haec, et his similia poterit prudens Sacerdos vulgari, vel latino sermone, pro personæ capti, morienti suggerere.

Eriotz on bat jarizteko Otoitza

Neure Jaungoiko maitea! Gauza jakin-jakiña da ilgo nazela; noiz, zelan eta nun ilgo nazan, ostera, ziur ez dakit. Bakar-bakarrik dakit pekatu astunean ilten ba'naz, betiko galduko nazela. Maria, Birgin zoriontsua, Jaungoikoaren Ama Deuna, otoitz egizu nire alde, orain ta neure eriotz-aldian. Amen.

(300 eguneko parkamenak egunean bein).

Parkamenez aberastutako otoitz batzuk Jesus'en Biotzari

1) Jesus'en Biotza, zugaran dot itxaropena.

2) Neure Jesus maitearen Biotz biguna,

egidazu, aŕen, gero ta maiteago zagidazala.

3) Jesus, Biotzez otzan ta apala, egikezu neure Biotza zeurearen antzeko.

3) Jesus'en Biotz biguna, izan zakidaz nire maite.

5) Jesus'en Biotz santua, dana zugaitik.

6) Neure Salbagile maitagaŕiaren Biotza, aŕen biztu ta geitu daitela nigan zure maitetasuna.

Eriotz-ordurako parkamen osoz aberastutako Otoitza

Jesukristo neure Jauna! Oindixerik gogo onez artzen dot zure eskutik, Zeuk bialdu nai deustazun erako eriotza, bere laŕitasun, oñaze ta min guztiakaz.

(X'gaŕen Pio'k, Epaiĭa, 1.904.) Parkamen oso au irabazteko, autortu, Jaunartu ta otoitz au Jaun-maitasunez esan bear da.

Parkamenezko beste Otoitz bat

Jesus, Maria, ta Jose: bedeinkatu gagizuz, orain ta geure eriotzako orduan.

Esaten dan bakotxeko 50 eguneko parkamenak emon eban X'gn, Pio'k, 1.903).

Jesus'en izenari Otoitz labur batzuk

1) O, Jesus biguna: eruki zakidaz.

2) O, Jesus, nire Salbagilea, salbau nagizu.

3) O, Jesus, nire Aita maitati-maitatia: emoidazu zeure onspena (bendesinĭoa):

4) O, Jesus nire Eroslea, parkatu egidazu.

5) O, Jesus nire arimearen bizitza, neure bizitza emoten deutzut.

6) O, Jesus neure Biotzaren maitasuna: zугaitik ilten naz, zугan siñesten dot, zeugan itxaroten dot, zeure eskuetan jarten dot neure burua.

7) Jesus, nire Salbagilea, artu egizu nire Biotza.

8) Jesus bigun-biguna, il naitela, afen, zeure izen santua neure espanetan dodala.

YOSU, YOSU, YOSU

**Itamuan geixoak, edo bere izenean beste
norbaitek esateko otoitz laburak**

1) Neure Jesus maitea: Zeu zara nire itxa-ropen bakaria; zeure erukiafen zeruratu nagizu.

2) Munduko pekatuak kentzen dozuzan Jesus: parkatu egidazu.

3) O, Jesus zauritua: zeure zauri-arteetan gorde nagizu.

4) Andra Maria; eriotz ona izan dagidan, nire alde otoitz egizu.

5) Neure Aingeru zaindaria; ez nagizu zerurartean itxi.

6) Jauna, erukia niri, erukia; mila bider damu dot zu iraindua-ta.

7) Mundu onetan nitzaz nai dozuna egizu, baña bestean parkatu egidazu.

8) *Jesus Dabid'en Semea, eruki zakidaz.*
(Eun eguneko parkamenak egunero.)

9) Damutasunaren ituria zarean Jesus'en Biotza: bigundu egizu nire arimea.

10) Itamuan dagozanen Jesus'en Biotza, ordu onetan salbau nagizu.

11) Geixoaren osasuna zarean Jesus'en Biotza: eriotzako orduan izan zakidaz osasun.

12) *Jesus, Maria ta Jose, zuei izten deuteuedaz neure Biotz eta arimea. (100 eguneko...)*

13) *Jesus, Maria ta Jose, lagun zakidaze neure azken-lafi-aldi onetan. (100 eguneko...)*

14) *Jesus, Maria ta Jose, atsedendu bedi bakez zuekan, beti, nire arimea. (100 eguneko...)*

15) *Jesus, Maria ta Jose, zeuen bake santuan emon dagidala neure azken-arnasa. (100 eguneko...)*

16) Jauna, egin bedi zure borondatea.

17) O, Jesus bigun-biguna, etzakidaz izan Epaikari (jues) Salbagile baño.

18) Jesus neure Jaungoikoa, beste gauza guztiak baño maiteago zaitut. (300 eguneko parkamenak egunoro.)

19) Aita, zeure eskuetan izten dot neure arimea.

20) Mariaren Biotz estitsua: izan zaitez nire gaizkapena (salbasiñoia). (300 eguneko...)

21) Neure Ama ta Jabea; gogoratu bekizu zeurea nozula; eta zaindu ta begiratu nagizu zeure gauza ta ogasun lez. (40 egun, ziltzaldian-tentaketan esanda).

Salmo'etako Idazti deunetik ateratako otoitz-laburak

1) Artu nagizu zeuk, Jauna, eta izan zakidaz nire aintza ta nire koroia. (III, 4).^o

2) Jauna, zeure bake santuan lo egin dagidala eta atsedendu naiteala. (IV, 9).

3) Erukitu zakidaz, Jauna, geixoa naz-ta: osatu nagizu, nire azurak dardara baten dagoz-ta. (VI, 3).

4) Neure Jaun eta Jaungoikoa, zeugan itxaroten dot; eta neure arerio guztiakandik zaindu ta gorde nagizu. (VII, 2).

5) Argitu egidazuz neure begiok, betiko eriotzaz il ez naitean. (XII, 4).

6) Ez dagiela nire arerioak inoiz esan: «auxe azpiratu dogu». (XII, 5).

7) Ikusi egizu nire apaltasuna ta beaizana: eta parkatu egidazuz nire gaiztakeri guztiak. (XXIV, 19).

8) Gauza bakar auxe eskatzen deutzut, Jauna: zeure Jauregian bizi naiteala neure bizitza guztian. (XXI, 4).

9) Zeure arpegia ez egidazu eskutau: zeure otsein onegaz ezaitez asaratu. (XXVI, 9).

10) Siñesten dot Jaunaren ondasunak ikusiko dodazala bizien lurrean. (XXVI, 13).

11) Ez nagizu itxi neure Jaun eta Jaungoikoa: ez egidazu iges egin. (XXXVII, 22).

12) Erukitu zakidaz, Jauna; osatu egizu nire arimea, oben egin dot-eta. (LX, 5).

13) Nire arimea zeu Jaun zuzen eta indartsu oren egañi da: inoiz ikusiko ete-dot Jaungoikoaren arpegia?. (XLI, 3).

14) Jagi zaitez, Jauna, lagun zakiguz: eta gaizkatu gagizuz zeure izen santuañen. (XLIII, 26).

15) Biotz garbi bat sortu egidazu: eta gogo zuzen bat bariztau egizu nire éraietan. (L, 12).

16) Zeure aúfetik ez nagizu jaurti: eta zeure espiritu deun-deuna ez egizu kendu nigandik. (L, 13).

17) Ona emen gertu nire Biotza, Jauna, ona emen. (LVI, 8).

18) Jaungoikoa da nire ogasuna ta nire aintza; Jaungoikoa nire laguntzaile ta itxaropen bakaña. (LXI, 8).

19) Aldun guztien Jaun eta Jaungoikoa, itzuli zakiguz: erakuskuzu zeure arpegia, eta (betiko) gordeak izango gara. (LXXIX, 20).

20) Zorionekoak zugaran bizi diranak; beti ta beti goretsiko zaitue. (LXXXIII, 5).

21) Biurtu zakiguz, gure osasungarí zarean Jaun ori: eta urundu egizu zeure asaíea gugandik. (LXXIV, 5).

22) Erakuskuzu, Jauna, zeure érukia: eta zeure osasuna emoiguzu. (LXXXIV, 8).

23) Neure biotz osoz autortuko zaitut neure Jaun eta Jaungoiko ori; eta goratuko dot zeure izena beti ta beti. (LXXXV, 12).

24) Jaunaren érukia abestuko dot beti; gizaldietan iragaríko dot neure agoz zeure egia. (LXXXVIII, 19).

25) Aintza Jaunari beti. (CIII, 31).

26) Agertu egizuz zeure indaíak, salbau naitan. (CXVIII, 173).

27) O Jauna, salbau nagizu. (CXVII, 25).

28) Salbau nagizu zeure efuki andi-andiz.
(CVIII, 26).

29) Emoidazu argia, eta arakatuko dot zure
legea: eta gordeko dot neure biotz osoz.
(CXVIII, 34).

30) Lagun zakidaz eta salbauko naz.
(CXVIII, 117).

31) Ez naz ilko (betiko), bizi baño; eta Jau-
naren aintza abestuko dot. (CXVII.17).

32) Jaunaren atsegiña izango naz bizien
erian. (CXIV, 9).

33) Zorionekoa Jaunaren begietarako bere
Deunen eriotza. (CXV, 15).

34) Poztu naz emon deusten bañi onagaz:
Jaunaren etxera joango gara. (CXXI, 1).

35) Auxe (Sion-uria) da nire betiko atsedeen-
-tokia: ementxe biziko naz (beti), berau autu
dot-eta. (CXXXI, 14).

Goizparkitik artutako otoitz labur banaka batzuk

1) Jauna... eriotzara zugaz joateko be gertu
nago. (Luc. XXII, 33).

2) Aitarengandik sortuta gizartera etofri naz;
bañiro, gizadia itxirik, Aitarengana noa. (Yon
XVI, 28).

3) Jauna, zuk ondo dakizu nik maite zaitu-
dazana. (XXI, 17).

4) Ene Aita: ontzi au, al bada, nigana barik

igaro bedi; baña ez bedi nire gogoa egin zeurea baño. (Mat., 26, 39).

5) Aita, ontzi au, Nik edan barik ezin igaro bada, egin bedi zeure gogoa. (Id., 42).

6) Siñesten dot: siñetsi gabea zatozkit lagun. (Marc., IX, 24).

7) Nai ba-dozu, garbitu nagikezu. (Marc., I, 40).

DE EXPIRATIONE

Cum tempus exspirandi institerit, tunc maxime ab omnibus circumstantibus, [flexis genibus, vehementer orationi instandum est. Ipse vero moriens, si potest, dicat; vel, si non potest, assistens sive Sacerdos pro eo clara voce pronuntiet: JESU, JESU, JESU. Quod et ea quæ sequuntur, ad illius aures, si videbitur, etiam sæpius repetat:

¡JESUS! ¡JESUS! ¡JESUS!

Jauna: zeure eskuetan izten dot neure ari-mea.

Jesukristo neure Jauna: artu egizu nire gogoa.

Ama Maria: éregutu nire alde.

Maria, Ama eskertsu ta érukioña; neure ariokandik zaindu nagizu, eta neure eriotzako orduan artu.

San Jose, éregutu nire alde.

San Jose, zeure emazte Birgin zoriontsua-
gaz, jaritxi egistazu Jaunaren erukia.

Jesus, Maria ta Jose, azken-estutasun onetan
lagun zakidaze.

Jesus, Maria ta Jose, zeuekaz bakean lo
egin ta atsedendu naiteala.

Tunc, ubi viget pia consuetudo, pulsetur campana
parœcialis ecclesiæ aliquibus ictibus, ad significandum
fidelibus instantem mortem exspirantis ægroti, ut pro
eo Deum rogare possint.

Egressa anima de corpore, statim dicatur:

R). Subveníte, Sanc-
ti Dei, occúrrite, An-
geli Dómini, * Susci-
piéntes ánimam ejus,
* Offeréntes eam in
conspéctu Altíssimi.

ÿ. Suscípíat te
Christus, qui vocávit
te, et in sinum Abra-
hæ Angeli dedúcant
te.

R). Suscipiéntes
ánimam ejus, * Offe-
réntes eam in cons-
péctu Altíssimi.

ÿ. Réquiem ætér-
nam dona ei, Dómi-

E. Zeruko Santuak,
erdueze; Jaungoikoa-
ren Aingeruak oneri
bidera urten egiozue;
eta artu egizue bere
arimea eta eroan Goi-
koaren auñera.

G. Zeuri deitu eu-
tzun Kristo'k artu ta
Abran 'egaz bizitera
eroan zagizala.

E. Artu egizue bere
arimea ta eroan Goi-
koaren auñera.

G. Jauna, betiko
atsedena emon egiozu,

ne, et lux perpétua luceat ei. * Offerentes eam in conspectu Altissimi.

Kyrie, eléison.
Christe, eléison.

Kyrie, eléison.

Pater noster secreto
usque ad

ÿ. Et ne nos inducas in tentationem.

R). Sed libera nos a malo.

ÿ. Réquiem æternam dona ei, Dómine.

R). Et lux perpétua luceat ei.

ÿ. A porta inferi.

R). Erue, Dómine, animam ejus.

ÿ. Requiéscat in pace.

R). Amen.

ÿ. Dómine, exáudi orationem meam.

R). Et clamor meus ad te véniat.

eta betiko argiz argitu egizu. Eroan egizue Goikoaren aurera.

Jauna, erukitu zakiguz.

Kristo, erukitu zakiguz.

Jauna, erukitu zakiguz.

Aita gurea...

E. Ez eiguzu itxi tentaldian jausten.

G. Gaitzetik jagon baño.

E. Jauna, emon egizu betiko atsedena.

G. Eta betiko argiz argitu egizu.

E. Inpernuko atetik.

G. Atara egizu, Jauna, bere arima.

E. Bakean bego.

G. Onantxek.

E. Jauna, entzun egizu nire otoia.

G. Eta eldu bedi zugana nire deia.

ŷ. Dóminus vobiscum.

Ŕ. Et cum spíritu tuo.

ORÉMUS ORATIO

Tibi, Dómine, commendámus ánimam fámulí tui (fámulæ tuæ) N., ut defúnctus (-a) sæculo tibi vivat: et quæ per fragilitátem humánæ conversatiónis peccáta commísit, tu vénia misericordiosissimæ pietatis abstérge. Per Christum Dóminum nostrum.

Ŕ. Amen.

E. Jauna zuekaz.

G. Baita zure arimeagaz be.

OTOITZA

Jauna, zeure eskue-tan izten dogu zure otsein (mirabe) onen arimea, mundurako il dan ezkerro, zuretzako bizi daitean; eta beronek argalkeriz egin izan dabezan pekatuak, Zuk, áren, zure eúki bigunez, Jesukristo'ren bidez, partatu daiozuzan. Amen.

Interim detur campana signum transitus defuncti, pro loci consuetudine, ut audientes pro ejus anima Deum precentur. Deinde corpus de more honeste compositum, loco decenti cum lumine collocetur: ac parva crux super pectus inter manus defuncti ponatur, aut ubi crux desit, manus in modum crucis componantur, interdumque aspergatur aqua benedicta, et interim, donec efferatur, qui adsunt, sive Sacerdotes, sive alii, orabunt pro defuncto.

BENEDICTIO ADULTI ÆGROTANTIS

Sacerdos cubiculum ægrotantis ingrediens dicat:

Ÿ. Pax huic dómui.

℞. Et ómnibus habitántibus in ea.

Et continuo ad infirmum accedens subjungat:

Ÿ. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

℞. Qui fecit cælum et terram.

Ÿ. Dómine, exáudi oratióne meam.

℞. Et clamor meus ad te véniat.

Ÿ. Dóminus vobíscum.

℞. Et cum spíritu tuo.

ORÉMUS

ORATIO

Intróëat, Dómine Jesu Christe, domum hanc ad nostræ humilitátis ingrèssum pax et misericórdia tua: effúgiat ex hoc loco omnis nequítia dæmonum, adsint Angeli pacis, domúmque hanc déserat omnis maligna discórdia. Magnífica, Dómine, super nos nomen sanctum tuum: et benedic nostræ conversatióni: Qui sanctus et pius es, et pèrmanes cum Patre et Spíritu Sancto in sæcula sæculórum. ℞. Amen.

ORÉMUS

ORATIO

Réspice, Dómine, fámulum tuum (fámulam tuam) in infirmitáte cörperis laborántem, et ánimam réfove quam creásti: ut castigatióibus emendátus (-a), continuo se séntiat tua miseratione salvátum (-am). Per Christum Dóminum nostrum. Amen.

ORÉMUS

ORATIO

Misericors, Dómine, fidélium consolátor, quæsumus imménsam pietátem tuam, ut ad intróitum humilitátis nostræ hunc fámulum tuum (hanc fámulam tuam) super lectum dolóris sui jacéntem, visitáre dignéris, sicut socrum Simónis visitásti: propítius adésto ei, Dómine, quátenus pristina sanitáte recepta, gratiárum tibi in Ecclésia tua réferat actiónes: Qui vivis et regnas Deus in sæcula sæculórum.

R). Amen.

Deinde, extendens dexteram versus ægrotum, dicat:

Dóminus Jesus Christus apud te sit, ut te deféndat: intra te sit, ut te consérvet: ante te sit, ut te ducat: post te sit, ut te custódiat: super te sit, ut te benedicat: Qui cum Patre et Spíritu Sancto vivit et regnat in sæcula sæculórum. R). Amen.

Benedictio Dei omnipoténtis, Patris, et Fílii, † et Spíritus Sancti, descéndat super te, et máneat semper. R). Amen.

Demum aspergat infirmum aqua benedicta.

OTTA
EADEM BENEDICTIO PRO PLURIBUS
INFIRMIS

Sacerdos cubiculum ægrotantium ingrediens dicat:

Ÿ. Pax huic dómui.

R). Et ómnibus habitántibus in ea.

Et continuo ad infirmos accedens subjungat:

Ÿ. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

R). Qui fecit cælum et terram.

Ÿ. Dómine, exáudi oratiónem meam.

R). Et clamor meus ad te véniat.

Ÿ. ¶ Dóminus vobíscum.

R). Et cum spíritu tuo.

ORÉMUS

ORATIO

Intróëat, Dómine Jesu Christe, domum hanc ad nostræ humilitátis ingrèssum pax et misericórdia tua: effúgiat ex hoc loco omnis nequítia dæmonum, adsint Angeli pacis, domúmque hanc déserat omnis maligna discórdia. Magnífica, Dómine, super nos nomen sanctum tuum: et bénedic nostræ conversatióni: Qui sanctus et pius es, et pérmanes cum Patre et Spíritu Sancto in sæcula sæculórum.

R). Amen.

ORÉMUS

ORATIO

Réspice, Dómine, fámulos tuos (famulas tuas) in infirmitáte córporis laborántes, et ánimas réfove, quas creásti: ut castigatió nibus emendáti (-æ), continuo se séntiant tua miseratione salvátos (-as). Per Christum Dóminum nostrum.

R). Amen.

ORÉMUS

ORATIO

Miséricors, Dómine, fidélium consolátor, quæsumus imménsam pietátem tuam, ut ad in-

tróitum humilitátis nostræ hos fámulos tuos (has fámulas tuas) super lectum dolóris sui jacéntes, visitáre dignéris, sicut socrum Simónis visitásti: propítius adésto eis, Dómine, quátenus pristina sanitáte recépta, gratiárum tibi in Ecclésia tua réferant actiónes: Qui vivis et regnas Deus in sæcula sæculórum. R). Amen.

Deinde, extendens dexteram versus ægrotos, dicat:

Dóminus Jesus Christus apud vos sit, ut vos deféndat: intra vos sit, ut vos consérvet: ante vos sit, ut vos ducat: post vos sit, ut vos custódiat: super vos sit, ut vos benedícat: Qui cum Patre et Spíritu Sancto vivit et regnat in sæcula sæculórum. R). Amen.

Benedictio Dei omnipoténtis, Patris, et Filii, † et Spiritus Sancti, descéndat super vos, et máneat semper.

R). Amen.

Demum aspergat infirmos aqua benedicta.

BENEDICTIO LINTEAMINUM PRO INFIRMIS

ŷ. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

R). Qui fecit cælum et terram.

ŷ. Dóminus vobíscum.

R). Et cum spíritu tuo.

ORÉMUS

ORATIO

Dómine Jesu Christe, qui per tactum fímbrum vestimentórum tuórum mulierem fluxu

sanguinis laborantem, aliosque passim infirmos sanare dignatus es, et per sudaria, et semicinctia Apóstoli tui Pauli languores et spiritus nequam ab infirmis eadem virtute fugasti: præsta, quæsumus; ut qui his vestimentis, velis, et linteamínibus, quæ in tuo nómine bene † dicimus, indúti vel operti fúerint, sanitátem mentis et córporis percipere mereántur: Qui vivis et regnas in sæcula sæculórum. R. Amen.

Et aspergantur aqua benedicta.

BENEDICTIO LECTICÆ PRO INFIRMIS

ŷ. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

R. Qui fecit cælum et terram.

ŷ. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

ORÉMUS

ORATIO

Dómine Jesu Christe, Fili Dei vivi, qui, dum peregrinabáris in terris, pertransibas benefaciendo et sanando omnem languorem et omnem infirmitátem in pópulis, quique hóminem paralyticum, jacéntem in lecto, ad salutem mentis et córporis restituisti; réspice, quæsumus, ad fidem et ad sensus commiseratiónis servórum tuórum, qui animáti spíritu veræ caritátis, qua tu eis exémplo præivísti, et quam in præcéptum traduxísti, vehiculum hoc, ad instar léctuli artificiósse éxstrui voluérunt eo fine, ut ad locum curatiónis vel aptíssime deférri possint quicúm-

que, aut vulneribus sint affécti, aut quavis infirmitate detineántur. Ægrótis igitur, qui hoc componúntur vehiculo, quod nunc in tui nóminis virtúte bene † dicimus, esto, mitissime Jesu, in itinere solátium, in perículis tutámen, in dolóribus refrigerium. Præsta, ut iidem, tuis Angelis comitántibus, ad curatiónis sedem tranquillo cursu pervéniant, ibique pristinam sanitátem recúperent, eáque, te miseránte, per intercessiÓNem sanctíssimæ tuæ Matris Mariæ, percépta, abeuntes in domos suas, honorificent te Deum verum: Qui cum Patre et Spíritu Sancto vivis et regnas in sæcula sæculórum. R̄. Amen.

Et aspergatur aqua benedicta.

BENEDICTIO VINI PRO INFIRMIS

ŷ. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

R̄. Qui fecit cælum et terram.

ŷ. Dóminus vobíscum.

R̄. Et cum spíritu tuo.

ORÉMUS

ORATIO

Dómine Jesu Christe, Fili Dei vivi, qui in Cana Galileæ ex aqua vinum fecisti: bene † dicere et sancti † ficáre dignéris hanc creatúram vini, quam ad sustentatiÓNem servórum tuórum tribuísti; ut, ubicúmque fusum fúerit, vel a quólibet potátum, divína opuléntiæ tuæ bene † dictione repleátur.

Omnípotens sempitérne Deus, salus ætérna

credéntium, exáudi nos pro fámulo tuo infirmo (fámula tua infirma, seu fámulis tuis infirmis) pro quo (qua, seu quibus) misericórdiæ tuæ implorámus auxiliúm; ut, redita sibi sanitáte, gratiárum tibi in Ecclésia tua réferat (-ant) actiões. Per Christum Dóminum nostrum. R̄. Amen.

Et aspergatur vinum aqua benedicta.

BENEDICTIO CUJUSCUMQUE MEDICINÆ

ŷ. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

R̄. Qui fecit cælum et terram.

ŷ. Dóminus vobiscum.

R̄. Et cum spíritu tuo.

ORÉMUS

ORATIO

Deus, qui mirabiliter hóminem creásti, et mirabilius reformásti, qui váriis infirmitátibus, quibus detinétur humana mortálitás, múltiplici remédio succurrere dignátus es: propítius esto invocatió nibus nostris, et sanctam tuam de cælis bene † dictiónem super hanc medicinam infúnde, ut ille, qui eam sumpserit (illi, qui eam sumpserint), sanitátem mentis et córporis percipere mereátur (-ántur). Per Christum Dóminum nostrum. R̄. Amen.

Et aspergatur aqua benedicta.

BENEDICTIO PANIS ET PLACENTARUM

ŷ. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

R̄. Qui fecit cælum et terram.

ŷ. Dóminus vobiscum.

℞. Et cum spíritu tuo.

ORÉMUS

ORATIO

Dómine Jesu Christe, panis Angelórum, panis vivus, et ætérnæ vitæ: bene † dicere dignáre panem istum, sicut benedixisti quinque panes in desérto: ut omnes ex eo digne gustántes, inde córporis et ánimæ desiderábilem percípiant sanitátem: Qui vivis et regnas in sæcula sæculorum. Amen.

Et aspergatur aqua benedicta.

BENEDICTIO AD OMNIA

Hæc benedictionis formula adhiberi potest a quovis Sacerdote pro omnibus rebus, quarum specialis benedictio in hoc Rituali non habetur.

ŷ. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

℞. Qui fecit cælum et terram.

ŷ. Dóminus vobiscum.

℞. Et cum spíritu tuo.

ORÉMUS

ORATIO

Deus, cujus verbo sanctificántur ómnia, bene † dictionem tuam effúnde super creatúram istam (creatúras istas): et præsta, ut quisquis ea (eis) secúndum legem et voluntátem tuam cum gratiárum actióne usus fúerit, per invocatiónem sanctissimi nóminis tui, córporis sanitátem, et ánimæ tutelam, te auctóre, percipiat. Per Christum Dóminum nòstrum. Amen.

Et aspergatur (vel aspergantur) aqua benedicta.

ORDO AD FACIENDAM AQUAM BENEDICTAM

Diebus Dominicis, et quandocumque opus sit, præparato sale et aqua munda benedicenda in ecclesia, vel in sacristia, Sacerdos, superpelliceo et stola violacea indutus, primo dicit:

Ÿ. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

℞. Qui fecit cælum et terram.

Deinde absolute incipit exorcismum salis.

Exorcizo te, creatúra salis, per Deum † vivum, per Deum † verum, per Deum † sanctum, per Deum, qui te per Eliséum Prophétam in aquam mitti jussit, ut sanarétur sterilitas aquæ: ut efficiáris sal exorcizátum in salútem credéntium; et sis ómnibus suméntibus te sánitas ánimæ et córporis; et effúgiat, atque discédât a loco, in quo aspérsus fúeris, omnis phantásia, et nequítia, vel versútia diabólicæ fraudis, omnisque spíritus immúndus, adjurátus per eum, qui ventúrus est judicáre vivos et mórtuos, et sæculum per ignem. Amen.

ORÉMUS

ORATIO

Imménsam cleméntiam tuam, omnipotens ætérne Deus, humiliter implorámus, ut hanc creatúram salis, quam in usum géneris humáni

tribuisti, bene † dicere et sancti † ficare tua pietate digneris: ut sit omnibus summentibus salus mentis et corporis; et quidquid ex eo tactum vel respersum fuerit, careat omni immunditia, omnique impugnatione spiritalis nequitiæ. Per Dóminum. Amen.

Exorcismus aquæ: et dicitur absolute:

Exorcizo te, creatúra aquæ, in nómine Dei † Patris omnipotentis, et in nómine Jesu † Christi Filii ejus Dómini nostri, et in virtute Spíritus † Sancti: ut fias aqua exorcizata ad effugandam omnem potestatem inimici, et ipsum inimicum eradicare et explantare valeas cum angelis suis apostaticis, per virtutem ejusdem Dómini nostri Jesu Christi: qui venturus est judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem. Amen.

ORÉMUS

ORATIO

Deus, qui ad salutem humáni generis, máxima quæque sacramenta in aquarum substantia condidisti: adesto propitius invocationibus nostris, et elemento huic multimodis purificationibus præparato, virtutem tuæ bene † dictionis infunde: ut creatúra tua, mysteriis tuis serviens, ad abigendos dæmones, morbósque pellendos, divinæ gratiæ sumat effectum; ut quidquid in dómibus, vel in locis fidelium, hæc unda resperserit, careat omni immunditia, liberetur a noxa:

non illic resídeat spíritus pestilens, non aura corrumpens: discédant omnes insídiæ latentis inimíci; et si quid est, quod aut incolumitáti habitántium invidet, aut quiéti, aspersione hujus aquæ effúgiat: ut salúbritas per invocatiónem sancti tui nóminis expetita, ab ómnibus sit impugnationibus defensa. Per Dóminum. Amen.

Hic ter mittat sal in aquam in modum crucis, dicendo semel:

Commíxtio salis et aquæ páriter fiat, in nómine Pa † tris et Fí † lii, et Spíritus † Sancti. Amen.

Ÿ. Dóminus vobiscum.

R). Et cum spíritu tuo.

ORÉMUS

ORATIO

Deus, invictæ virtútis auctor, et insuperábilis impérii Rex, ac semper magníficus triumphátor: qui advérsæ dominatiónis vires réprimis: qui inimici rugiéntis sævítiam súperas: qui hostiles nequítias poténter expúgnas: te, Domine, trementes et súpplíces deprecámur, ac pétimus: ut hanc creatúram salis et aquæ dignánte aspicias, benignus illústres, pietátis tuæ rore sanctífices; ut, ubicúmque fúerit aspérsa, per invocatiónem sancti nóminis tui, omnis infestatio immúndi spíritus abigátur: terrórque venenósi serpéntis procul pellátur: et præsentia Sancti Spíritus nobis, misericórdiam tuam poscéntibus,

ubique adesse dignetur. Per Dóminum nostrum
Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit
et regnat in unitate ejúsdem Spiritus Sancti:
Deus, per ómnia sæcula sæculórum. Amen.

FORMULÆ BREVISSIMÆ IN CASU
NECESSITATIS

Formula Baptismi

Si non habeatur aqua baptismatis, et periculum impendeat, sacerdos utatur aqua simplici, ter vel etiam semel infundens aquam super caput baptizandi in modum crucis, dicens:

Ego te baptizo in nomine Patris † et Filii † et Spiritus † Sancti.

Quod si dubitet, an vivat adhuc, dicat:

Si vivis, ego te baptizo in nomine Patris † et Filii † et Spiritus † Sancti.

Formula administrandi Viatici

Accipe, Frater (vel soror), Viaticum corporis Domini nostri Jesu Christi, qui te custodiat ab hoste maligno, et perducatur in vitam æternam. Amen.

Formula Absolutionis Sacramentalis

Ego te absolvo ab omnibus censuris et peccatis, in nómine Patris, † et Filii et Spiritus Sancti. Amen.

Formula Extremæ Uctionis

Per istam Sanctam Uctionem, † indulgeat, tibi Dominus quidquid deliquisti. Amen.

Formula Benedictionis Apostolicæ in articulo mortis

(Si mors proxime urgeat, dicat):

Ego, facultate mihi ab Apostólica Sede tributa, indulgentiam plenariam et remissionem omnium peccatorum tibi concedo. In nomine Patris, † et Filii et Spiritus Sancti. Amen.

Per sacrosancta humanæ reparationis mysteria remittat tibi omnipotens Deus omnes præsentis et futuræ vitæ pœnas, paradisi portas aperiat, et ad gaudia sempiterna perducatur. R. Amen.

Benedicat te omnipotens Deus Pater, †
et Filius, et Spiritus Sanctus. R. Amen.

(In casu vero necessitatis sufficit dicere:)

Ego, facultate mihi ab Apostolica Sede
tributa, indulgentiam plenariam et remi-
sionem omnium peccatorum tibi concedo,
et benedico te. In nomine Patris, et Filii,
† et Spiritus Sancti. Amen.

**Formula ad impertiendam populo bene-
dictionem, cum indulgentiæ plenariæ
favore, in fine contionum
(Missionum, Exercitiorum)**

*(Hæc benedictio fit per unicum signum cru-
cis, cum Crucifixo, adhibita formula):*

Benedictio Dei omnipotentis, Patris, †
et Filii et Spiritus Sancti descendat super
vos, et maneat semper. R. Amen.

(Decreta authentica, S. R. C. 4.265 ad III.)

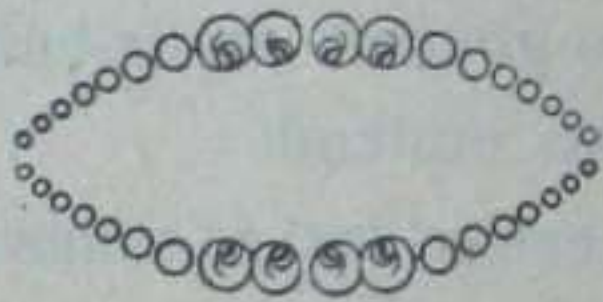

BIĀA - BIDEA

	<u>Orial- dea</u>
De Communionē infirmorum	5
De Sacramento Extremæ Uctionis	15
De Visitatione et cura infirmorum	29
Sinispena, itxaropena ta maitapena.	32-34
Indulgentia plenaria in articulo mortis	35
Ordo commendationis animæ	39
Aingeru jagoleari otoitza	62
San Migel Goiangeruari otoitza.	63
Jesukristo gure Jaunari otoitz batzuk	64
Jesus'en izen gozo-gozoari otoitz-batzuk.	67
Zendaketa aldirako otoitzak	69-71
Iñaki Loiolatafen eskari bizi ta samuñak Jesus Salbagiñeari	71
Jesus'en Biotzari otoitzak	72-73
Eriotz on bat jarizteko otoitza	73-74
Otoitz labor ugariak	76-81
De Expiratione.	81
Benedictio adulti ægrotantis	85
Eadem benedictio pro pluribus infirmis	86
Benedictio linteaminum pro infirmis.	88
Benedictio Leticæ pro infirmis	89
Benedictio Vini pro infirmis.	90
Benedictio cujuscumque medicinæ	81

Benedictio panis et placentarum.	91
Benedictio ad omnia	92
Ordo ad faciendam aquam benedictam	93
Formulæ brevissimæ Sacramentorum in casu necessitatis	97

△
6